

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ - ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Κι' άμποτε στα χωριά μας να ξαναγινόταν όπως τα τραγουδούσε τότε ο παθιασμένος πατριδολάτης ποιητής Κώστας Κρουστάλλης.
Η Σ.Ε.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΗΣ

Κ. Κρουστάλλης

Σήμερα γιορτή μεγάλη, σήμερα Λαμπρή,
φάζουν σήμερα και ψένουν φυλαγμέν' αρνιά,
άβουνε καινούργια ρούχα και στολίζουνται,
όθε απαντηθούν φιλιούνται και αγκαλιάζο-
νται.
Σήμερα στα μεσοχώρια όλα αστράφτουνε
μορφάδες και στολίδια, κι όλα αντιλαλούν
πό τα γλυκά τραγούδια που χορεύουνε

και τις πέτρες ζωντανεύουν. Γύρω οι γέροντες
καθισμένοι αράδα-αράδα τους κοιτάζουνε
και γλυκά τους καμαρώνουν και κρυφά-κρυφά
ξευγαρώνουν κάθε νιο με κάθε κόρη τους,
κι ο χορός και το τραγούδι παν' αδιάκοπα.
Λυγερές και παλληκάρια σειούνται και
λυγούν
και στους κύκλους όπου πλέκουν αγναντεύο-

νται
και κρυφά γλυκοτηριούνται και γνωρίζονται,
κάθε κόρη τον καλόν της, κάθε νιος τη νια.
Όλες οι ματιές ταπιάζουν, κι όλες οι καρδιές
ώρα μ' ώρα ξευγαρώνουν και κρυφομιλούν.
Κι ο χορός και το τραγούδι παν σιρωτά-σιρω-
τά.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

Τώρα πούρχονται, ο Λάζαρος, η Μεγάλη Εβδομάδα και το Πάσχα, έρχονται στηθύμησή μας τα παλιά ήθη και έθιμα, τα παλιά τραγούδια του Λάζαρου που λέγαμε στο χωριό μου ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΣ, αλλά και στ' άλλα χωριά της γύρω περιοχής του Ζαγοριού μας.

Κι άλλες φορές γράφαμε στην εφημερίδα αυτή για τα διάφορα τραγούδια που έλεγαν και λέγαμε τότε μικρά παιδιά στο χωριό, που μετά την Εκκλησία ανήμερα του Αϊ-Λαζάρου όπως λέγαμε κρατώντας την εικόνα του Λαζάρου στολισμένη με βάρια, με το καλάθι που βάγαμε μέσα τ' αυγά και με τους κύπρους. Σήμερα όμως θα πούμε κάτι το ξεχωριστό. Τα παιδιά ανήμερα του Λαζάρου, ομάδες, ομάδες, κοιμυτανίες ή κοιμυπούνια, γυρίζαμε όλο το χωριό από σπίτι σε σπίτι και λέγαμε το Λάζαρο κι άλλα τραγούδια και μαζεύαμε αυγά. Κάθε κοιμυτανία μ' έναν αρχηγό, ξεκινούσε με διαφορετική κατεύθυνση, για όλα τα σπίτια του χωριού. Στόχος δεν ήταν ποια ομάδα θα συγκεντρώσει περισσότερα αυγά, αλλά ποια ομάδα θ' αναδειχτεί. Πρώτη στους ήχους των κύπρων. Γι' αυτό όταν γινόταν συνάντηση σε κανένα σταυροδρόμι, με καμάρι χτυπούσαμε τα κουδούνια και τους κύπρους. Πρώτα η μια ομάδα, έπειτα η άλλη και μετά γινόταν η βαθμολογία ποια ήταν η πρώτη στους κύπρους. Σωστό παιδικό πανηγύρι.

Χτυπώντας τους κύπρους τραγουδούσαμε: *Ήρθε ο Λάζαρος ήρθαν τα βάρια να κοπιάσετε στην εκκλησία, για ν' ακούσετε χρυσά βιβλία Τρέχει η Μάρθα κι η Μαρία η μεγάλη συντροφία.... Ο Λάζαρος απέθανε κι απόψε αναστήθη που ήσουν π' ήσουν Λάζαρε τόσο καιρό χαμένος; Ήμουν στη γη βαθεία παραχωμένος κ.λ.π.*

Σε κάθε σπίτι τραγουδούσαμε, ανάλογα τραγούδια (του μικρού παιδιού, της μικρής κοπέλας, της κοπέλας της παντρειάς της αρραβωνιασμένης κ.λ.π.). Εκεί πούχαν πένθος, πηγαίναμε με διακριτικότητα, τα κουδούνια τα κρατούσαμε από τα γλωσσίδα και δεν τραγουδούσαμε, παρά λέγαμε «χρόνια πολλά» παίρναμε τ' αυγό και φεύγαμε.

Αν καμιά γριά δύστροπη, δεν άνοιγε την πόρτα ή δεν μας έδινε αυγό, είχαμε έτοιμο το τραγούδι «εδώ ειν' του κοίτικου η φωλιά και του διόλου η τρύπα». Σπάνια βέβαια αυτό, γιατί όλοι οι νοικοκυραίοι μάς δέχονταν με χαρά και γέλια.

Τα κυπροκούδονα, ηχούσαν μελωδικά τα ξεφωνητά μας και οι χαρούμενες παιδικές φωνές γέμιζαν όλο το χωριό κι η επωδός κάθε τραγουδιού ήταν «δώσ' μας και τ' αυγούτσικο να σου πούμε και του χρόνου». Στα τραγούδια δεν ήταν δυνατόν ν' αφήσουμε έξω τους ξενιτεμένους, οι στίχοι των τραγουδιών, ήθελαν τον ξενιτεμένο να γυρίζει πίσω υγιής, περήφανος, ένοπλος καβαλάρης, καζαντιμένος κι άρχοντας.

Στο σπίτι μου —που περιμένα χρόνια τον παππού, τον πατέρα και τον αδελφό μου— τραγουδούσαμε: Να τι λέγαμε: «Εδώ χ'ουν του αφέντη μας πολύ μακριά στα ξένα, εδώ μας είπαν έρχεται, μας πήραν τα σκαρίκια. Στους κάμπους κάμπους έρχεται στους κάμπους καβαλάρης με τ' αλόγο του παίζοντας με το σπαθί ζωσμένος. Φέρνει τα γρόσια στην ποδιά και τα φλωριά στην τσέπη κι εκείνα τα μονόγραμμα δεμένα στο μαντήλι.

Θέε μου θα γίνε άρχοντας θα χει πολλές παράδες θα κοσινίζει το φλουρί, θα πέφτει το λαγάρι κι από τα λαγαρίσματα θα δίνει του Λαζάρου!

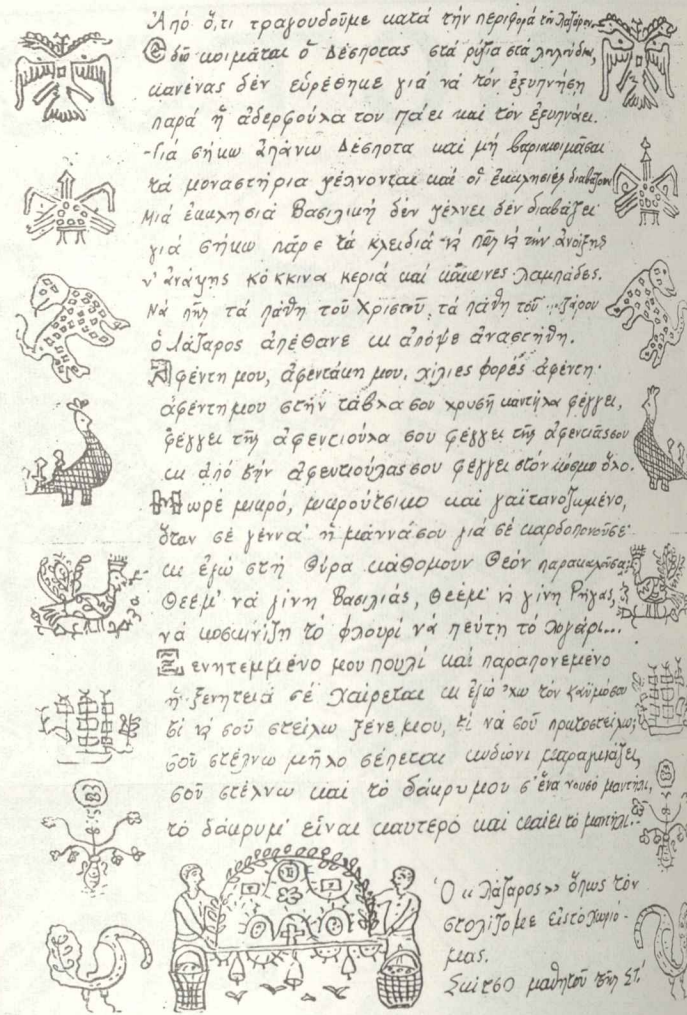
Εμείς τα παιδιά, απολαμβάναμε το θέαμα αυτό με τους κύπρους, τα κουδούνια, τ' αυγά, τα γλυκά και τα λίγα γρόσια που μας έδιναν οι νοικοκυραίοι κι ήμασταν γεμάτοι χαρά.

Τα τραγούδια αυτά —που λέγαμε— κρύβανε και κρύβουν τον αγνό πλούτο της ελληνικής ψυχής.

Κάθε ξενιτεμένος —λοιπόν— ας πάρει και σήμερα τον «μαύρο του» και καβαλάρης ας έρθει έστω και για λίγο στο χωριό του, να θυμηθεί 'κείνα τα παλιά τραγούδια κι ας ζήσει λίγες αξέχαστες στιγμές, τώρα πούρχονται οι Άγιες μέρες του Λαζάρου και του Πάσχα.

Σωκράτης Μιχ. Οικονόμου
Γεροπλάτανος, Απρίλης 1996

Από την ωραιότερη μαθητική εφημερίδα «Χρυσάλλα» που έβγαίνει τότε που λειτουργούσε το Δημοτικό Σχολείο Ασπραγγέλων (έτος 1969) με διευθυντή το εκλεκτό μας δάσκαλο και λογοτέχνη Φρίξο Τζιόβα αναδημοσιεύουμε τραγούδια του Λαζάρου, όπως ακριβώς τραγουδιόνταν στους Ασπραγγέλους.

ΤΑ ΠΑΣΧΑΛΙΑ των ετών 1996 μέχρι το 2007

1996	14	Απριλίου
1997	27	Απριλίου
1998	19	Απριλίου
1999	11	Απριλίου
2000	30	Απριλίου
2001	15	Απριλίου
2002	5	Μαΐου
2003	27	Απριλίου
2004	11	Απριλίου
2005	1	Μαΐου
2006	23	Απριλίου
2007	8	Απριλίου

Για τα επόμενα χρόνια πέρα από το 2007, θα σας ενημερώσουμε τότε αν θα είμαστε καλά και αν συνεχίσει να κυκλοφορεί το «Ζ» μας ως το 2007.

Και ένα ανέκδοτο για το πότε γιορτάζεται το Πάσχα. Ρώτησαν μια φορά τους μεγάλους σοφούς, πότε πέφτει το Πάσχα κι αυτοί απάντησαν:

— Θα σκεφτούμε.

— Ύστερα από δυο μέρες απάντησαν.

— Ανάμεσα Σαββάτο και Δευτέρα».

Καλό Πάσχα.

ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

(Πριν 45 χρόνια στο Μονοδένδρι)

Με τον παραπάνω τίτλο καθιερώναμε από σήμερα μια στήλη στο περιοδικό μας, στην οποία θα παρουσιάζεται κάποιο γεγονός από την παλιότερη ζωή στα χωριά μας μέσα από μια φωτογραφία. Το ξαναζωντανεύουμε με τέτοιον γεροντόν με μια γλαφυρή πάντα περιγραφή από πρόσωπα, που έζησαν τα γεγονότα αυτά, πιστεύουμε, πως θα δώσει ένα διαφορετικό περιεχόμενο στο περιοδικό μας με ενδιαφέροντα νέα στοιχεία, που θα συμβάλουν σημαντικά στη συμπλήρωση της νεότερης ιστορίας του τόπου μας.

Η Σ.Ε.

Ήταν τότε στα πρώτα χρόνια 1950-51, που είχαμε επιστρέψει στα χωριά μας μετά τη λαίλαπα του εμφυλίου, στην περίοδο του οποίου η ύπαιθρος γνώρισε πολλές περιπέτειες και που στάθηκε η κυριότερη ίσως αιτία για την κατοπινή αποψίλωσή της σε ανθρώπινο δυναμικό.

Έτσι γυρίζοντας και πάλι στα χωριά μας προσπαθούσαμε με όλες μας τις δυνάμεις και με απλά μέσα, πέρα από την αποκατάσταση των υλικών ζημιών, να οργανώσουμε και τη ζωή μας κάπως διαφορετικά για να έχει ένα καλύτερο νόημα αλλά και για να επουλωθούν ενδεχομένως, κάποια ψυχικά τραύματα κατάλοιπα των προηγούμενων τραγικών καταστάσεων.

Με βάση αυτό το σκεπτικό ξεκινήσαμε μια συντροφιά νέων του χωριού μας, τη δημιουργία ομάδας βόλλεϊ δίνοντάς της το όνομα «ΒΙΚΟΣ» Μονοδενδρίου. Το δίχτυ (φιλέ) —και αυτό έχει μεγάλη σημασία— το πλέξαμε μόνοι μας για λόγους οικονομίας καθώς και τα δοκάρια τα φτιάξαμε πάλι μόνοι μας.

Τη μπάλλα μας την έκανε δώρο ο αείμνηστος Νίκος Κατσαδήμας (ο πρώτος αριστερά στη φωτογραφία), ο οποίος όντας ο ίδιος φίλος των σπορ, ενδιαφέρονταν ζωηρά για την πρόοδο της ομάδας μας και την προβολή του χωριού του. Επίσης στην ομάδα μας συμπαράσταθηκε και ο φιλοπρόδοος γραμμα-

τεύτη η αναφορά στη μνήμη τους ένα ευλαβικό μνημόσυνο.

Η ομάδα μας είχε μια πολύ καλή πορεία την εποχή εκείνη στην περιοχή του Ζαγοριού. Απ' ότι θυμάμαι δώσαμε πολλά μάτς με άριστα αποτελέσματα και κυρίως με την καλά οργανωμένη ομάδα από έμπειρους παίκτες της

τέας τότε της Κοινότητας, ο μακαρίτης Θεόδωρος Θεοδώρου, πατέρας του γράφοντος (ο τελευταίος πίσω στη φωτογραφία).

Τα στελέχη της ομάδας όπως εικονίζονται στη φωτογραφία αρχίζοντας από το δεύτερο στη σειρά των ορθίων είναι οι: Σάββας Θεοδώρου, Στέφανος Βάντζιος, Κώστας Πανταζής, Σπύρος Τσάντης και καθιστοί οι: Αλέκος Κοράκης (Γιαννιώτης εκ μεταγραφής) και Άγγελος Κίτσος. Η εικονιζόμενη «μασκότ» της ομάδας είναι ο Πέτρος Βαλαδήμας σήμερα ανώτατο στέλεχος της «τραπέζης της Ελλάδας» στο Κεντρικό Αθηνών. Δυο από τα στελέχη της ομάδας ο Αλέκος Κοράκης και ο Στέφανος Βάντζιος δυστυχώς έφυγαν για πάντα από κοντά μας πολύ νέος κι ως είναι

κατασκήνωσης Κήπων που λειτουργούσε τότε στη μαγευτική θέση «Άγιος».

Το γεγονός αυτό στάθηκε η αιτία να αναγνωριστεί και επίσημα η ομάδα μας, γιατί και στις δυο συναντήσεις, που είχαμε με τους κατασκηνωτές, κατορθώσαμε ν' αποσπάσουμε περήφανη νίκη.

Αξίζει δε να σημειωθεί, πως σε όλες τις συναντήσεις σε ακτίνα 10 και 15 χιλιομέτρων πηγαίναμε πεζοπορία. Μετά τη λήξη των μάτς επακολουθούσε κοινή συνεστιάση και το ανάλογο γλέντι. Πόσο όμορφα αλήθεια ήταν εκείνα τα χρόνια. Έσφυζε η ζωή στα χωριά μας και μια κατάσταση ευφορίας κυριαρχούσε παντού, παρ' όλες τις δυσκολίες που υπήρχαν. Ίσως δεν είχε αρχίσει ακόμα το κυνηγητό του άκρατου ευδαιμονισμού, που έκανε

τους σημερινούς ανθρώπους να χάσουν την ψυχική τους γαλήνη και ηρεμία και να λείπει έτσι απ' όλους μας η χαρά και το κέφι.

Ένα γαφαράκι ούζο —τα ευγενή ποτά ευτυχώς δεν είχαν κυκλοφορήσει ακόμα— δημιουργούσε στην παρέα μια ευχάριστη ατμόσφαιρα και ένα κέφι μοναδικό.

Σφουρηλατούσαν έτσι φιλικοί δεσμοί αδιάκριτοι και καλλιεργούνταν έντονα το συναίσθημα της αγάπης για τη γενέθλια γη. Μια παθολογική αγάπη στηριγμένη σε υψηλά οράματα και ευγενείς φιλοδοξίες για μια καλύτερη ανάπτυξη και πρόοδο της περιοχής μας, του κάθε χωριού ξεχωριστά με μια υψηλή κολτούρα μέσα πάντα στα πλαίσια της ωραίας πολιτιστικής παράδοσης του Ζαγοριού. Ήταν τότε που από τους νέους των χωριών μας τέθηκαν οι βάσεις για τη δημιουργία των πρώτων χορευτικών συγκροτημάτων, των θεατρικών ομίλων, των διαφόρων αθλητικών ομάδων. Η νεολαία του Μονοδενδρίου για μια πολύ μεγάλη χρονική περίοδο είχε την πρωτοπορία σε τέτοιον είδος εκδηλώσεις. Χάραξε μια πορεία μεγαλειώδη και ανεπανάληπτη στα δρώμενα της δεκαετίας του '50.

Να γιατί θα πρέπει αυτές οι θύμεις μέσα από μια φωτογραφία να ξαναζωντανέουν, γλυκό νάμα της ψυχής για μας τους παλιότερους και διδαχή χρήσιμη για τους νέους συμπατριώτες μας, που με τα σημερινά δεδομένα, έχουν καλύτερες ευκαιρίες για δράση σε έργα δημιουργικά, που θα συμβάλουν στο να ξαναζωντανέουν τα χωριά μας αλλά και θα δώσουν ένα καλύτερο περιεχόμενο στη ζωή τους.

ΣΑΒΒΑΣ Θ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ο ίδιος

γ) Στο Γρεβενίτη υπάρχει ένας κοινοτικός μύλος με νεροτριβή. Γιατί ξεχάστηκε;

Για να προλάβουμε την εμφάνιση όλων αυτών των προβλημάτων είναι ανάγκη: Πρώτο, με έξοδα, όχι πολλά, των κοινοτήτων και με συμβολή των χωριανών αμέσως μετά το ξηλώμα των παλιών γκαλντεριμών να τοποθετήσουμε στο ανάλογο βάθος δυο σειρές πλαστικών σωλήνων, μία για την ύδρευση (περίπου F12) και μία για την αποχέτευση F15, στην ανάγκη με προσωπική εργασία, και να ετοιμάσουμε τα φρεάτια που θα χρειαστούν. Έτσι το αποχετευτικό θα είναι κατά μέγα μέρος έτοιμο και το υδρευτικό θα θέλει μονάχα πέρασμα ενός άλλου στενότερου σωλήνα μέσα στον πρώτο, χωρίς να υπάρχει, όταν αποφασίσουμε αργότερα να τα θέσουμε σε λειτουργία, κανένας λόγος να ξηλώσουμε τα καινούργια γκαλντερίμα. Το ίδιο να απαιτηθεί και από τη Δ.Ε.Μ. και τον Ο.Τ.Ε. (Αυτή τη λύση εφαρμόζουμε από πένυσι στο Κατέ-

Άλλο πρόβλημα που προκύπτει με την ανακαίνιση των δρόμων στα χωριά μας είναι το αποχετευτικό. Σε μερικά χωριά η δόμηση είναι τόσο πυκνή, που πολλά σπίτια δεν διαθέτουν ούτε ένα τετραγωνικό μέτρο αυλή για να φτιάξουν ένα μικρό βόθρο. Παλιά τέτοιον πρόβλημα δε συναντούσαμε, γιατί το νερό που χρησιμοποιούσε κάθε νοικοκυριό δεν ήταν ούτε 30 λίτρα (μια βουτσέλα) τη μέρα. Τα αποχωρητήρια ήταν ξερού τύπου, το χειμώνα με τις δυνατές βροχές γυρίζαν τα νερά που κυλούσαν στα αυλάκια των δρόμων και τα ξέπλεναν. Κάποια χωριά διέθεταν και αποχετευτικό σύστημα. Θαυμάσιο για την εποχή του ήταν το αποχετευτικό του Διλόφου, που δυστυχώς όταν καταστράφησαν το δικτυο ύδρευσης καταστράφηκε (ο εργολάβος βρήκε ευκολότερο να περάσει τους σωλήνες του νερού μέσα στο λαγούμι, αντί να σκάψει μισό μέτρο πλάι...!)

Προβλήματα υπάρχουν και με τα

Το Πάπιγκο στο χθες

Σ' ένα κουτάκι τετράγωνο τυλιγμένο με ροζ ύφασμα-μπομπονιέρα παλιομοδίτικη από βαφτίσια —δε θυμάμαι ποια— φυλάω τη ζωή μου την παιδική. Μικρά ασημένια παιχνιδάκια ένα σκυλί από μέταλλο, μια κόττα με τα κλωσσοπούλα από πλαστικό, μια σφυρίχτρα, μια οβούρα μικροσκοπική και δυο μπίλιες χρωματιστές.

Κάθε φορά που ανοίγω τη ζωή μου οι μπίλιες αυτές με πάνε πίσω, στα παιδικά μου χρόνια. Στην προαιωνιά τ' Αη Τσιζιάχη με πάνε, στην εκκλησιά του χωριού μου, εκεί που έζησα τα χρόνια μου αυτά και με βλέπω με τ' άλλα τα παιδιά και με τον αδελφό μου ν' ανοίγουμε γούβες μικρές στη γη, στη μέση η μεγαλύτερη, οι άλλες γύρω-γύρω.

Τα γονατά μας μαυρισμένα απ' το σύρσιμο στη γη και σκιμμένοι ώρες να προσπαθούμε με τις μπίλιες μας να κατακτήσουμε χωριά και πολιτείες. Γιατί οι γούβες αυτές πολιτείες χωματινές ήταν. Όποιος κατατούσε τη μεγάλη, την πρωτεύουσα δηλαδή ήταν νικητής. Και τα χωριά γύρω της, ένα κατά το βουνό, άλλο κατά την Κόνιτσα, το τρίτο την Αλβανία και το τέτατο τα Γιάννινα κοιτούσαν. Αυτά ήταν τα όρια του κόσμου μας τότε, μέχρι την Αλβανία που ήταν κόκκινη, φοβερή κι απαγορευμένη μέχρι την Κόνιτσα που ήταν «κασσιμάς» και μέχρι τα Γιάννινα που ήταν «πρώτα στ' άρματα στα γρόσια και στα γράμματα».

Η Αθήνα κι η Αμερική, κι η Γερμανία κι η Νέα Ζηλανδία ήταν τόποι που τους ακούγαμε αλλά δε μπορούσαμε να τους

φανταστούμε.

Κι η θάλασσα ήταν μια ιδέα χωρίς σχήμα και χρώμα γιατί εμείς εκεί μακριά το βουνό είχαμε πάντα φύλακα και προστατί μας.

Έτσι φάνταζε ο τόπος.

Και τα σκλαβάκια βλέπω να παίζαμε στην πρασινάδα ανάμεσα στα δυο τα κυπαρίσσια, στις μαργαρίτες και στις γκουστερίτσες. Και τις φωνές μας ακούω και την ηχώ τους που την επαναλαμβάνουν τα σκέμια.

Μια μπάλλα βλέπω ακόμα να τρέχει και να χτυπιέται κάτω απ' τα πλατάνια. Μια μπάλλα που ποτε δεν αγαπούσα αλλά που μ' άρεζε να την παρακολουθώ να ξεφεύγει, να πηδάει την πέτρινη μάντρα και να τρέχει ελεύθερη κατά το λάκκο, να χάνεται στα νίρανα, στις Πασχαλομάνες και στ' άλλα τα μανούσια. Κι όλο νόμιζα ότι φτάνει μέχρι το μύλο τον παλιό ν' ανταμώσει νεράιδες και ξωθ' κά μια που οι νεράιδες και τα ξωθ' κά στους λάκκους και στα νερά συχνάζουν, στα παραμύθια και στους άλλους τόπους του μυαλού και του χρόνου μας.

Ακόμα εκεί κάτω απ' τα πλατάνια μετροστά από την παλιά εκκλησιά στο πλακόστρωτο που τότε ήταν χρώμα και χαλίκια τριφορος πέτρινος πυργος στήνονταν τα τρικέλια. Ήταν στόχος ζωής αυτός ο πυργος.

Ποια λωμάδα θα τον έριχνε κάτω, τσακ-τσουκ οι χτύποι της στις πέτρες. Τη λαμάδα τη διαλέγαμε προσεκτικά, πλάκα φαδιά, γερή και τη φυλάγαμε απ' τον αντίπαλο στις μπουλίστσες και στα

τσόνα χαμμένη.

Τα δέντρα ήταν μόνιμοι παρατηρητές μας στα παιχνίδια μας αυτά. Τα πλατάνια μας δέχονταν στα πιο ψηλά κλαδιά τους. Και κάτι σιθές καρφωμένες στη διχάλα ψηλά στην κορφή ήταν κρεββάτι με βαθύ ίσοιο και μ' αγνάντιο πέρα στα γαλάζια βουνά.

Στον κορμό τους και στα κάτω κλαδιά τα ονόματά μας χαράζαμε με σουγιά δάκια κολοκοτρωνεύα και με τα χρόνια έδωσε το ξύλο, έπηξαν οι χυμοί του και σήμερα τα βλέπουν ακόμα μάρτυρες της ζωής της παιδικής μας που έφυγε βαθιά προς το χειμώνα όταν τα φύλλα ήταν κατ'αγής κίτρινα, κόκκινα, ξερά, όταν η Ασφράγια έριχνε το πρώτο χιόνι κάτω από ένα άλλο δέντρο μαζευόμεσαν, απ' τον κλένο και στο παχύ αυτό φύλλωμα που πεθαμένο ανασταίνονταν. Κι αυτό, χαροούμενος που ήρθε ξανά στη ζωή μας κυνηγούσε μέχρι την άνοιξη.

Και δεν ξέραμαν ότι παίζαμε το Ζαφείρη, μικρά παιδιά που να το ξέριμε, έθιμο πανάρχαιο με ρίζες στους παλιούς, τους πολύ παλιούς που έζησαν εκεί ποιος ξέρει πόσα χρόνια πίσω. Έναν πεθαμένο ανασταίναν οι αυτοί, μια ζωή κινη- γούσαν. Όταν το χειμώνα δε μέναμιν πα- ρά πέντε-έξι απ' τα πολλά παιδιά του σχολείου μας γιατί τα βλαχόπουλα πή- γαιναν στα χειμαδιά με τα πρόβατα τα παιχνίδια λιγόστευαν. Τότε στήναμιν σκανταλίες, πέτρινες παγίδες δηλαδή σε κάτι μικροσκοπικά πουλάκια, τσιούμπες και κοκκινολαίμηδες κάτω από θεοδώρα

σοσιμά εκεί κοντά στα μνήματα. Δε θυμά- μαι να πιάσαμε ποτέ κανένα, οι πλάκες είναι όμως ακόμα θαμμένες κάτω απ' τα κλαδιά στον ίδιο τόπο.

Απ' τα δέντρα αυτά που μας συντρο- φευαν στα παιχνίδια μας έμεινε ακόμα στην άκρη στον τοίχο ίδια κι απαράλα- χτη μια κρυνιά. Αζμαία και θαλερή με τα κίτρινα λουλούδια της τα πράσινα τα φύλλα της και τα ρουμπινιά τα κράνια της. Α' τα φύλλα της! Ήταν όλο επίθε- σης κατά του αντιπάλου, τα τριβόμε στα χέρια μας και τον χαϊδεύαμε το μάγουλο. Κι είχαν μια φαγούρα τα άτομα! Και γέ- λια μετά και χαρά για τη νίκη.

Και τα κράνια της μέτρο του χειμώνα που θάρχονταν και νοστιμιά περίσσια.

Ποιος της δίνει μια σημασία της κρ- νιάς; Ποιος να τα ξέριε όλα αυτά για την κρυνιά; Απ' αυτούς τους ξένους λέω που έρχονται στον τόπο μας μιλούνια κι απλώνονται κάτω απ' τα πλατάνια, κι αφήνουν μηχανές κι αυτοκίνητα κάτω απ' τον κλένο. Ποιος απ' αυτούς να ξέριε τα πολιτείες χτίζαμε εμείς εκεί παλιά, τα πε- θαμένο ανασταίνονταν και τι πύργους πε- τρινούς στοχέζαμε;

Αντε τώρα να τους τα εξηγήσεις όλα αυτά να τους κάνεις να καταλάβουν τι ση- μαίνουν για μας οι μπίλιες, τα τρικέλια, τα σκλαβάκια κι ένα κλαρί κρυνιάς.

Αυτό καλύτερα. Είναι σα να λαλώ- νεις τη ζωή, την παιδική σου τη ζωή με λαβωματιά βαθιά.

Αυτό. Καλύτερα κλεισμένη σε ρο- κούτακι μπομπονιέρας παλιομοδιτικής

Ελένη Σκουρίδου
Αθήνα Φλεβάρης 1996

Ο Βάσιος Σιόλας και το υδροηλεκτρικό έργο στο Μικρό Πάπιγκο

Ο Βάσιος Σιόλας ήταν ένας έξυπνος και δραστήριος Παπιγκιώ- της. Ήταν ένας καλός δάσκαλος αλλά οπωσδήποτε αδικήθηκε γιατί το χόμπι του ήταν ο ηλεκτρισμός και ό,τι είχε σχέση μ' αυτόν. Λίγα χρόνια προ του 1940 δεν θυμάμαι αν ήταν το 1937, ή το '38, αποφάσι- σε να κάνει υδροηλεκτρικό έργο.

Κάτω από το σπίτι του σε από- σταση 200 μέτρων περίπου είναι η μεγάλη πηγή Κασάγια.

Ο μισθός του δεν του επέτρεπε τέτοιες πολυτέλειες, γι' αυτό το μόνο που αγόρασε ήταν μια μετα- χειρισμένη ηλεκτρογεννήτρια. Με την βοήθεια του θείου του Αποστό- λη Χατζή πήγαν στα Έλατα και αφού κόψανε κορμούς δέντρων σαν αυτούς περίπου που έχει η ΔΕΗ, τους έσχισαν κατακόρυφα στη μέση και έσκαψαν το εσωτερι- κό τους με κοφτερούς σκεπάρι. Όταν ολοκληρώθηκε το σκάψιμο δέσανε τους κορμούς με λιμαρινέ- νια στεφάνια και έτσι είχαν έτοιμες περίπου 80 μέτρα σωλήνες. Την φτερωτή (τουρμπίνη) την έφτιαξε από πουνάρι για να αντέχει στην πίεση του νερού.

Σιγά σιγά το έργο το ολοκλή- ρωσε και ένα βράδυ οι χωριανοί εί- δαν να λαμποκοπάει ο τόπος από ηλεκτρικό φως. Κάθε φορά που ήθελε να ανάψει ή να σβήσει το φως έπρεπε να κατεβαίνει στην

Κασάγια. Σκέφτηκε και βρήκε τη λύση. Πριν μπει το νερό στους σω- λήνες έφτιαξε μια γκλαβανή (κατα- πακτή) έδωσε την πόρτα της γκλα- βανής με σύρμα το οποίο πέρασε με μικρές τροχαλίες από τους στή- λους και το έφτασε στο σπίτι του, στη σάλα τοποθέτησε ένα βολάν και έτσι όταν γύριζε δεξιά το βολάν μαζευότανε το σύρμα έλκινε η γκλαβανή, έμπαινε το νερό στους σωλήνες και άναβαν τα φώτα. Όταν γύριζε αριστερά το βολάν έπεφτε η πόρτα και σβήσανε τα φώτα. Έτσι πλέον είχε ολοκληρώ- σει το έργο του.

Ήρθε ο πόλεμος του 1940 και η Γερμανική κατοχή. Το πετρέλαιο για τις λάμπες άρχισε να τελειώνει. Πολλά σπίτια ανάβανε το βράδυ διαδία για φως. Εμείς στο σπίτι επειδή είχαμε μελίσινα φτιάχναμε λαμπάδες από το κερί των μελι- σμών.

Τα βράδια πηγαίναμε στο σπίτι του Βάσου και από το ράδιο που εί- χε, το μοναδικό στο χωριό ακούγα- με τα νέα του πολέμου. Ένα βράδυ λέμε στον Βάσο: Όρε Βάσο τι θα γίνει, εσύ στραβώνονσαι από το πολ- λύ φως και μες στραβώνονσαι από το σκοτάδι, δεν μας δίνεις και μας ρεύμα; Να σας δώσω λέει αλ- λά χρειάζεται χάλκινο σύρμα και μονοτήρες, καλώδια και ντουί, θα τα βρούμε του λέμε ό,τι και αν λεί-

πει.

Την άλλη μέρα άρχισε ο αγώ- νας για τη συγκέντρωση των υλι- κών. Από τη Βίγλα προς Κόνιτσα υπήρχε μια τηλεφωνική γραμμή με χάλκινο σύρμα. Τότε ο αμαξωτός δρόμος πήγαινε από το Μπουρα- ζάνι, το 1948 έγινε από την Κλειδιώ- νη. Ένα βράδυ λοιπόν παίρνουμε τα μουλάρια και πάμε στη Βίγλα. Ο πρώτος με το τσεκούρι έριχνε στους στήλους κάτω και οι άλλοι από πίσω μαζεύανε το σύρμα και τους μονοτήρες. Ευτυχώς η επιχεί- ρηση δεν είχε αντίποινα από τους Ιταλούς.

Σε λίγες μέρες το δίκτυο ήταν έτοιμο σε όλο το Μικρό Πάπιγκο. Τότε πήγαμε στο Βάσο και του λέ- με. Όλα Βάσο είναι έτοιμα, τι θα σου δίνουμε για το ρεύμα. Αυτός μας απάντησε: Εγώ δεν θέλω τίπο- τα αλλά για να μην νομίζετε τον εαυτό σας υποχρεωμένο να μου δί- νετε μια οκά σπύρι το μήνα κάθε σπίτι. Την άλλη μέρα το χωριό φε- γκοβολούσε από το φως. Το γεγο- νός γιορτάστηκε με μπόλικο κρασί και τσιούπουρο.

Η εντολή του Βάσου ήταν να έχουμε στο σπίτι όσες λάμπες θέ- λαμε αλλά αναμένη μόνο μία γιατί η μηχανή δεν σήκωνε μεγάλο φορ- τίο. Για να κάναμε μια πλήρη εγκατάσταση θέλαμε ακόμα ντουί, λάμπες, καλώδια κ.λπ. Εγώ και ο

Μάκης Χριστοδούλου είχαμε κατα- βει στα Γιάννενα με τα πόδια βί- βαια για κάτι σχετικό με το νυμφο- σιο. Στην κεντρική πλατεία ήταν από την μια άκρη του δρόμου στα- λήνη, σύρμα και από εκεί ήπια κρεμασμένες πολλές λάμπες. Αυτές τις φωτεινές άρμαδες τίλο- — Αργυρός Σταυρός — Ιε- ρός Επιτάφιος.

14. **Ευγένιος Πλακίδας.** Προσφέρει στην εκκλησία Ιερά Αμφια και τριάντα (30) Οθω- μανικές λίρες για επισκευή εκκλησίας.

15. **Γρηγόρης Δ. Κόκκορος.** Προσφέρει στην εκκλησία ένα χρυσόταλιντο πολυέλαιο απέ- ναντι από το Δεσποτικό και 50) Οθωμανικές λίρες για να ενημερώνονται οι γονείς του Δημήτριος και Μαρίνα.

— Εδώ θα πρέπει να γίνει μια διευκρίνιση σχετικά με την ημερομηνία 16 Μαΐου 909. Οι ανωτέρω δωρεές έλα- ναν χώρα πριν τη λήξη του 9ου αιώνα δεδομένου ότι οι περισσότεροι από τους δωρη- τές έζησαν πριν το τέλος τον 9ου αιώνα. Η ευγενική

Ευτυχώς δεν πέρασε περσιό- γιατί τώρα θα ήμασταν μακριά από το χωριό και στα σχολεία τα γιδια.

Από το έργο αυτό σώζεται και μερο το ταμειντένιο κοβού- που είχε την ηλεκτρογεννήτρια το βολάν στη σάλα.

(Χριστόδουλος Σκουρίδου)

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

10. **Αλέξανδρος Πλακίδας** Με διαθήκη του κτίσθηκε και ζωγραφίσθηκε ο Δυτικός τοίχος της Εκκλησίας μεταξύ Γυναικωνίτη και κυρίως Ναού και δωρήθηκε ο πρώτος πο- λυέλαιος απέναντι από το Ιε- ρό Βήμα.

11. **Χατζή Κώστας Τσαρί- μης.** Περιτοίχισε την περιοχή Αγίου Χαράλαμπτου και Νε- κροταφείου. Έκτισε το Ναΐδριο των Αγίων Πάντων που χρησιμοποιεί ως κοιμητή- ριο.

12. **Πέτρος Φλώρος.** Αφή- νει με διαθήκη του στην Εκκλησία την οικία του όπως χρησιμοποιεί για Παρθεναγω- γείο. η κοινότητα όμως έχο- ντας Παρθεναγωγείο πούλησε την οικία του στο Δημήτριο Χρ. Τζόρα.

13. **Ανδρέας Πλακίδας.** Προσφέρει στην Εκκλησία ένα Σταυρό κείμενον στο Επιτρο- τικό, ένα θυμιατό, Ιερά Αμφια, Ιερό Ευαγγέλιο, Άγιο Δισκοπότηρο και Ιερό επιτά- φιο. Τα πιο πολλά απ' αυτά έχουν κλαπεί το 1935 από Ιε- ρούσλους. Από τότε παρά τις έρευνες δεν ευρέθηκαν ποτε- νά. Η ιεροσουλία έλαβε χώρα την Μεγάλη Παρασκευή 1935 το βράδυ μετά την περιφορά του Επιταφίου. Θυμούνται από διηγήσεις μεγάλων τα- λαντοποιών Ιερά κειμήλια Άγιο Δισκοπότηρο — Ιερό Ευαγγέ- λιο — Αργυρός Σταυρός — Ιε- ρός Επιτάφιος.

14. **Ευγένιος Πλακίδας.** Προσφέρει στην εκκλησία Ιερά Αμφια και τριάντα (30) Οθω- μανικές λίρες για επισκευή εκκλησίας.

15. **Γρηγόρης Δ. Κόκκορος.** Προσφέρει στην εκκλησία ένα χρυσόταλιντο πολυέλαιο απέ- ναντι από το Δεσποτικό και 50) Οθωμανικές λίρες για να ενημερώνονται οι γονείς του Δημήτριος και Μαρίνα.

— Εδώ θα πρέπει να γίνει μια διευκρίνιση σχετικά με την ημερομηνία 16 Μαΐου 909. Οι ανωτέρω δωρεές έλα- ναν χώρα πριν τη λήξη του 9ου αιώνα δεδομένου ότι οι περισσότεροι από τους δωρη- τές έζησαν πριν το τέλος τον 9ου αιώνα. Η ευγενική

ΔΑΙΔΑΛΕΑ ΔΕΝΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΟΥΚΟΥΛΙΟΥ

τους χειρονομία σημειώθηκε από άγνωστο άτομο σε εκκλη- σιαστικό χειρόγραφο για να γίνει γνωστή η δωρεά των ατόμων αυτών.

Β' Για το βουνό «ΑΣΤΡΑΚΑ»

Ως γνωστό το βουνό «Αστράκα» (τμήμα του ορει- νού όγκου της Τύμφης) ανήκει στην κοινότητα Κουκουλίου. Σε παλαιότερες εποχές και μά- λιστα πολύ πριν από το 1900 πολλοί Κουκουλιώτες παρά την απόσταση των 6-7 ωρών από το χωριό καλλιεργούσαν εκεί όσπρια και δημητριακά, (συγκεκριμένα βρίζα και φα- κές) φυτά που ευδοκίμωσαν στο υψόμετρο των 2.400 μ. Μερικοί που ασχολούνταν με την κτηνοτροφία τόσο Κουκουλιώτες όσο και ετερο- δημότες μετέβαιναν με τα κο- πάδια τους κατά τους θερι- νούς μήνες σαν ενοικιαστές της κοινότητας ή και δωρητές προσφέροντας στην κοινότητα χρηματικά ποσά.

Κυριώτεροι δωρητές για τους οποίους δεν αναφαίνον- νται τα χρηματικά ποσά που διέθεσαν υπό τύπο δωρεάς στην κοινότητα ή εκκλησία εί- ναι:

1. Δημήτριος Μασιούτης
2. Χριστόδουλος Βαζιάς
3. Χρήστος Πασχάλης (Πάσχος)
4. Πέτρος Ρίζος
5. Δημιος Φλώρος
6. Ιωάννης »

Γ' ΔΩΡΗΤΕΣ σε Ιερείς και πτωχούς

Επειδή οι Ιερείς την εποχή προ του 1900 αλλά και αρκετά χρόνια μετά δεν εθεωρούντο Δημόσιοι Υπάλληλοι όπως σήμερα, αμείβονταν από τα χωριά στα οποία εφημέρευαν. Κυριώτεροι Κουκουλιώτες δωρητές προς Ιερείς κατά και- ρούς ήταν:

1. Κων/νος Στρούμπος Γρόσια 818
2. Λάζαρος Γαβανός Γρόσια 150
3. Γιαννάκινα Τουλοζότι- να Γρόσια 375
4. Αναστάσινα Τσεκούρα

Γρόσια 50

5. Στεφανίνα (Νεγαδιώτις- σα) Γρόσια 150

6. Ιάκωβος Χατζής Γρόσια 50

Κυριώτεροι δωρητές σε πτωχούς ήταν κατά καιρούς οι

1. Κων/νος Στρούμπος Γρόσια 333

2. Λάζαρος Γαβανός Γρόσια 3.000

3. Γιαννάκινα Τουλοζότι- να Γρόσια 1250

4. Αναστάσινα Τσεκούρα Γρόσια.....

5. Στεφανίνα (Νεγαδιώτις- σα) Γρόσια

6. Ιάκωβος Χατζής Γρόσια

Δ' ΔΩΡΗΤΕΣ

στο Σχολείο του χωριού

1. Κων/νος Στρούμπος Γρόσια 8.333

2. Γαρούφα Γρόσια 400

4. Χατζή-Κώστας Τσαρί- μης. Προσφέρει για την αγορά λόγγου (δάσους) Γρόσια 10.337 υπέρ της Σχολής Κουκουλίου.

5. Δημήτριος Ρίζος: Με διαθήκη τονά φήγει στη Σχολή της κοινότητος Κουκουλίου την περιουσία του και το χρη- ματικό ποσό των 10.000 δρχ. (μη ληφθείσαν ακόμη) καθώς και τη βιβλιοθήκη αυτού.

6. Δημήτριος Στρούμπος: Καταθέτει (1.000) δρχ. στην Εθνική Τράπεζα ώστε ο Ετή- σιος Τόκος να διατίθεται για την αγορά βιβλίων στους μα- θητές της Σχολής.

7. Ντούλα Γιαρίνου (Γκα- ρίνω): προσφέρει εκατό (100) Οθωμανικές λίρες, οι οποίες το 1907 ελήφθησαν από την Εθνική Τράπεζα και δαπανή- θηκαν στη διένεξη μετά των Κεπεσοβιτών για το βουνό «Αστράκα» της κοινότητας Κουκουλίου.

8. Γρηγόριος Κόκκορος: Προσφέρει στη Σχολή Κουκουλίου ένα γεωγραφικό χάρτη.

9. Ευγένιος Πλακίδας: Προσφέρει τριάντα (30) Οθωμανικές λίρες για επισκευή της Σχολής. Επισκευάζει τη

γέφυρα κοντά στο μύλο Γρη- γορίου Κόκκορου (Γέφυρα Νούτσου).

Α' ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Η πρώτη κατάθεση του Κου Δημ. Στρούμπου με το ποσό των (1000) δρχ. από την Εθνική Τράπεζα έγινε στις 10 Ιουλίου 1890 και φέρει αριθ- μό λογ/σμού (14948). Ο τόκος θα εισπράττετο από τον κ. Ευγένιο Πλακίδα.

Β' ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Τον Ιούνιο του 1905 η Κυβέρνηση μας υποχρέωσε να πληρώσουμε τους μπεκαγέδες των στρατιωτικού φόρου των ευρισκομένων πατριωτών μας στην αλλοδαπή, διαφορετικά θα μας έπαιρνε το βουνό. Τότε ο καλός πατριώτης μας Ευγέ- νιος Ανδρ. Πλακίδας έδωσε (100) Οθωμανικές λίρες για να πληρωθούν οι φόροι. Συνε- πώς η κοινότητα απαλλάχθη- κε.

— Παλαιότερα ειδικά κατά τους Θερινούς μήνες το Κουκούλι έσφιζε από ζωή. Δυστυχώς κατά την τελευταία 30ετία (όπως όλη η ύπαι- θρος) άρχισε σε ανησυχητικό βαθμό η ερημωση. Οι απογορ- φές πληθυσμού που γίνονται ανά 10ετία παρουσιάζουν συνέχεια μείωση των κατοί- κων ειδικά στις ορεινές περιο- χές (όπως και στο Ζαγόρι). Γύρω από το χωριό υπάρχουν βουβά και αμύλητα τρία (3) εξωκλήσια. Κλειστά τις πιο πολλές γιορτές του έτους, εκτός από την ημέρα που τιμά- ται ο φερόνυμος Ναός. Αυτά είναι:

Ο Άγιος Μηνάς ο Άγιος Γε- ωργιος και η Αγία Παρα- σκευή.

— Εκτός από τα παρατά- να υπάρχουν εκκλησάκια και εντός του οικισμού όπως ο Άγιος Χαράλαμπος, οι Άγιοι Πάντες, η Ζωοδόχος πηγή ο Άγιος Αθανάσιος, που βρίσκε- ται μέσα στην Κεντρική Εκκλησία «Κοίμηση Θεοτό- κου». Στη συνέχεια θα ανα- φερθώ με συντομία για τα πα- ραπάνω εκκλησάκια την ιστο- ρία τους και τη σχέση τους με το χωριό.

Συνέχεια στο επόμενο

Ελαφότοπος:

Αναδημοσιεύουμε από την εφημερίδα «ΗΠΕΙΡΟΣ», της 24-1-96, συνέντευξη του Προέδρου της Κοινότητας Ελαφοτόπου κ. Αλκιβιάδη Ντιναλέξη, που δόθηκε στον συντάκτη της εφημερίδας κ. Παναγιώτη Βάγια.

Η.Σ.Ε.

«Το χτίσιμό του έγινε γύρω στα 1200 μ.Χ. αποτελούμενο από δύο οικισμούς που στα 1583 έγινε μια Κοινότητα με το όνομα Τσερβάρι. Η πιο πιθανή εκδοχή για την σημερινή προέλευση του ονόματος είναι από την βενετική λέξη Gervara (τόπος που έχει ελάφια).

Οι κάτοικοι του ασχολούνται με την κτηνοτροφία, γεωργία, αμπελουργία και μελισσοκομία, πολλοί επίσης μετανάστευαν στην Αμερική, Λίβανο, Αραβία, Βουλγαρία, Βλαχία, Τρίκαλα, Σέρρες.

Το χωριό διαθέτει εκείνη την εποχή, μπακάλικο, καφενεία, σμαρτζήδικα, μπαλωματάδικα, γραφεία, μοδιστράδικο, τσαγκάρικο, χασιάτικο, φεσάδικο, εργαστήριο για μπουλαμάδες, ζωγραφικής, ξυλουργικής, τσαρουχάδικο, καλαϊτούδικο, καμίνι, προσέφεραν τις υπηρεσίες τους δύο γιατροί, τέσσερις δάσκαλοι και δύο εφημέριοι.

Χρυσή εποχή του τα μέσα του 18ου αιώνα, για να γίνει παραδεισένιο από όλους η πρωτιά του στο Ζαγόρι σε όλους τους τομείς καθώς και στον πληθυσμό με 1330 κατοίκους το έτος 1856.

Άνθρωποι με παράδοση στα Γράμματα με περίσσια αγάπη για τον τόπο τους, έξυπνοι και γλεντζέδες, αλλά και αγύριστα κεφάλια, διέπρεψαν και διατρέπουν σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής. Αλλά και φοβεροί πατριώτες, στην Μ. Ασία, στον Μακεδονικό αγώνα και στα βουνά της Β. Ηπείρου δώσανε και αυτοί το αίμα τους.

Οι δε γιαγιάδες μας ήταν εκείνες, οι μοναδικές ίσως θα έλεγα που εξήσαν την μάχη της Γκαρμπαλάς κουβαλώντας πυρομαχικά.

Γι' αυτό εμάς τους Ελαφοτοπίτες μας διακατέχει ένας έντονος τοπικισμός θα έλεγα, αλλά και υπερηφάνια όταν αναφερόμαστε στον Ελαφότοπο και στα περασμένα μεγαλεία του.

Σήμερα: Η γεωργία παραδόθηκε στην κτηνοτροφία που και αυτή λιγοστεύει. Η αμπελουργία των 44.000 οκάδων σταφυλιών τελείωσε, μόνη μας ελπίδα ο τουρισμός που και αυτός δεν έρχεται.

Το σχολείο των 101 μαθητών κλειστό, τριάντα τρεις κάτοικοι το χειμώ-

Ξεχασμένος από την Πολιτεία, όχι και από τους ανθρώπους του

να περιμένουν το καλοκαίρι τους ξε-νιτεμένους να θυμηθούν τα παλιά να κάνουν όνειρα για το μέλλον.

Ένα μέλλον που η επίσημη Πολιτεία το έχει στραγγαλίσει. Η γη της Ευεργεσίας ποτέ δεν ευεργετήθηκε από την Πολιτεία.

ρινούς υπάρχει πρόβλημα νερού αφού οι υπάρχουσες γεωτρήσεις δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα, πιστεύω η δρομολόγηση του έργου μεταφοράς νερού από τον Γυφτόκαμπο να μας λύσει αυτό το πρόβλημα.

Σοβαρό πρόβλημα το θέμα των

προς το φαράγγι του Βίκου θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη του τουρισμού και θα μπορούσαμε να διατηρηθούμε και να διακριθούμε.

Επίσης θα ήθελα να σας επιστημονώ την άποψη συνεργασία όλων των φορέων του χωριού που αποτελείται

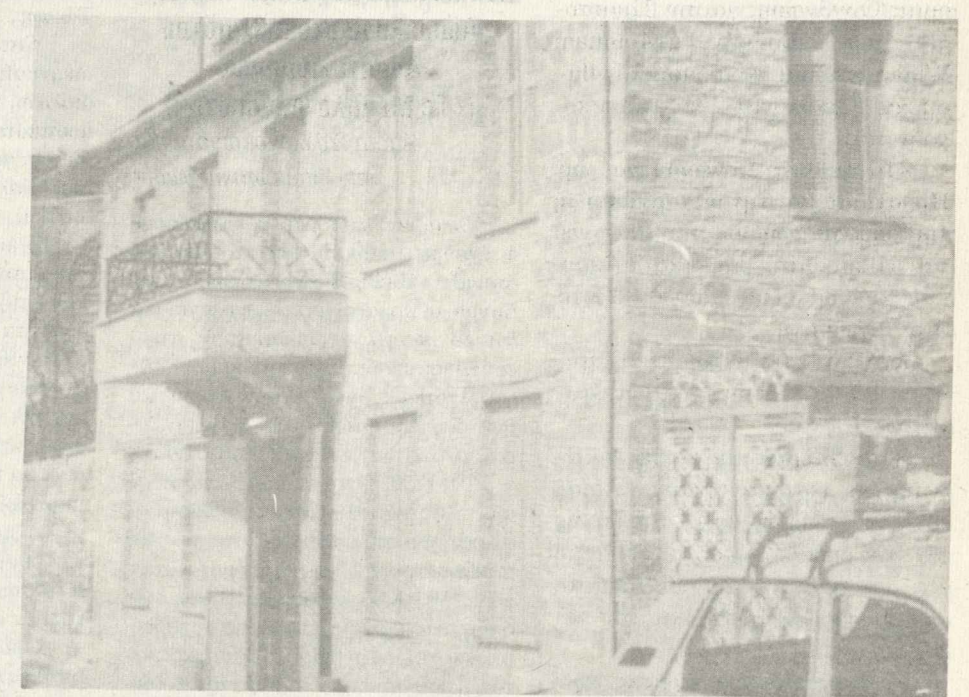
ΚΑΙ ΠΑΛΙ Η ΦΩΝΗ ΜΑΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ «ΑΓΑΠΙΟΥ ΤΟΛΗ»

Ένας άνθρωπος που αγαπάει τον τόπο του και την παράδοση, έχει αφιερώσει τη ζωή του στη συγκέντρωση και διάσωση πολιτιστικού υλικού της πολιτιστικής μας ζωής και πεισματικά κάτω από δύσκολες οικονομικές συνθήκες παλεύει να κρατήσει και αναδείξει το υλικό που με πολύ μόχθο και κόστος μάζεψε.

Αριστουργήματα τέχνης, ντόπια και ξένα, αντικείμενα της πολιτιστικής κληρονομιάς του Ζαγορίου και άλλων περιοχών της Ηπείρου και ό,τι έχει σχέση με την καθημερινή ζωή και εργασία του ανθρώπου, γυρνώντας έναν ή και δύο

τα ιδανικά και οι παραδόσεις διέρχονται σοβαρή κρίση, είναι ευτύχημα που κάποιοι άνθρωποι, στηριγμένοι στις δικές τους μικρές δυνάμεις κρατούν ζωντανή μια παράδοση αιώνων, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στα αναρίθμητα κομμάτια που συλλογή του κ. Τόλη. Και λέμε στις δικές του δυνάμεις, γιατί η επίσημη Πολιτεία, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, γυρίζει την πλάτη όχι απλά

Το κυρίως Μουσείο, ένα από τα τρία σπίτια που διαθέτει ο κ. Τόλης για τα εκθέματά του

γράμματα, αρνείται να συμβάλλει στην ίδρυση ενός Μουσείου στους Κήπους, σε οικοπέδο που παραχωρεί ο κ. Τόλης, μαζί και τη συλλογή του, για να στεγασθούν εκεί και διασωθούν τα αντικείμενα της πλούσιας συλλογής του.

Το μόνο που ζητάει είναι να μείνουν για πάντα

στον τόπο του και το Μουσείο όπως είναι δίκαιο να φέρει το όνομά του.

«Είμαι σαν ένας γονέας που μεγαλώνει τα παιδιά του και πριν φύγει, θέλει να τ' αφήσει τακτοποιημένα», λέει, και δεν κρύβει την συγκίνησή του.

Ο ίδιος δεν έκανε οικογένεια και ζει τα τελευταία χρόνια μόνος, αν μπορεί να είναι μόνος ένας άνθρωπος έχοντας δίπλα του καθημερινά τον καρπό μιας ολόκληρης ζωής.

© 0653 - 51256 - Κήποι Ζαγορίου

Το Μεσοχώρι με τον πλάτανο

Ασφυκτικά οι περιορισμοί στην δόμηση, βραχνάς τα τέλη προς τρίτους, ασήκωτο το βάρος των αδειών και σαν να μη φθάνουν αυτά τρέχουμε να βρούμε πλάκα για τις στέγες στην Ελευθερούπολη Καβάλας.

Πώς είναι δυνατόν να συντηρηθούν αυτά τα σπίτια όταν μας απαγορεύει να πάρουμε την πέτρα της γης μας.

Να δοθούν κίνητρα και να είναι σίγουρη η Πολιτεία ότι εμείς θα διατηρήσουμε και την παράδοση και τα σπίτια μας: χαμηλότοκα δάνεια για απόσυρση των κεραμιδιών και τσιγκων, απαλλαγή χρηματικών υποσχέσεων, ίδρυση λατομείων, πέτρα από τον Ελαφότοπο π.χ. σχιστόλιθο από τον Μονοδένδρι ξυλεία από το Βρυσοχώρι.

Ένα πεζούλι στην οξόπορτα θέλει 10.000 συν 9.000 ΙΚΑ πάλι η σύμβαση του ΟΓΑ, λίγο πολύ μας ανάγκασαν να γίνουμε μαστόροι αλλά ποιος μας πιστεύει, αφού ούτε και την προσωπική εργασία παραδέχονται.

Προβλήματα πολλά αλλά όχι

σκούπιδιών, μόνοι μας θα προσπαθήσουμε να δώσουμε κάποια λύση, δεν ελπίζουμε τουλάχιστον σύντομα συλλογική λύση του προβλήματος από την Πολιτεία.

Το οδικό δίκτυο για χρόνια ασυντήρητο, σε ένα δύο χρόνια θα ζητάμε ασφαλιτότρωση όταν σήμερα με λίγα χρήματα μπορεί να διατηρηθεί.

Τμήμα του δικτύου ύδρευσης, κατασκευής 1962, θέλει αντικατάσταση.

Εδώ ζητάμε την συνδρομή της Πολιτείας. Οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι οι χωριανοί μου μέχρι σήμερα τουλάχιστον οι μόνιμοι κάτοικοι δεν σκέφθηκαν ότι ο τουρισμός θα τους επιφέρει κάποιο επιπρόσθετο έσοδο και δεν δημιουργήθηκαν καταλύματα, πιστεύω όμως ότι με την λειτουργία σύντομα του Κοινοτικού Ξενοώνα — ένα όνειρο πλέον των 10 ετών έγινε πραγματικότητα — καθώς και με την δρομολόγηση της κατασκευής Κοινοτικού καταστήματος, το ήδη λειτουργούν Λαογραφικό Μουσείο, την ολοκλήρωση των γκαλεριών την ανάπλαση παραδοσιακών οικημάτων και την σήμανση των μονοπατιών

την επιτυχία των προσπαθειών των τελευταίων ετών, με αποτέλεσμα υπερηφανευόμαστε για τις (9) άριστα συντηρημένες εκκλησίες μας τα νούργια καλντερίμια μας, τις βρύσες μας τον Ξενοώνα μας.

Επίσης θα ήθελα να επιστήσω και την αναβάθμιση των Κοινοτικών Συμβουλίων τόσο του χωριού μας και των άλλων Κοινοτήτων και των τελευταίες εκλογές.

Τα Κοινοτικά έσοδα ανέρχονται σε 129.000 από κοινοτικές βρύσες αλλά και με αυτά κύριοι της Πολιτείας θα αγωνισθούμε με χέρι και πόνο για αυτό τον τόπο και θα τονήσουμε όρθιο έστω και αν επανέλθει εγκαταλείψει.

Είναι καιρός πλέον να σημετε γιατί Ζαγόρι είναι ένα δεν είναι δυο αδελφό, δεν πολλαπλασιάζονται δεν γεννιέται άλλο, είναι ένα και ναδίκος. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τόσο τον Διότη της εφημερίδας όσο και εσάς κ. Βάγια για την τσας για το Ζαγόρι και για την τσας μας κάνετε να μας επισκεφθείτε

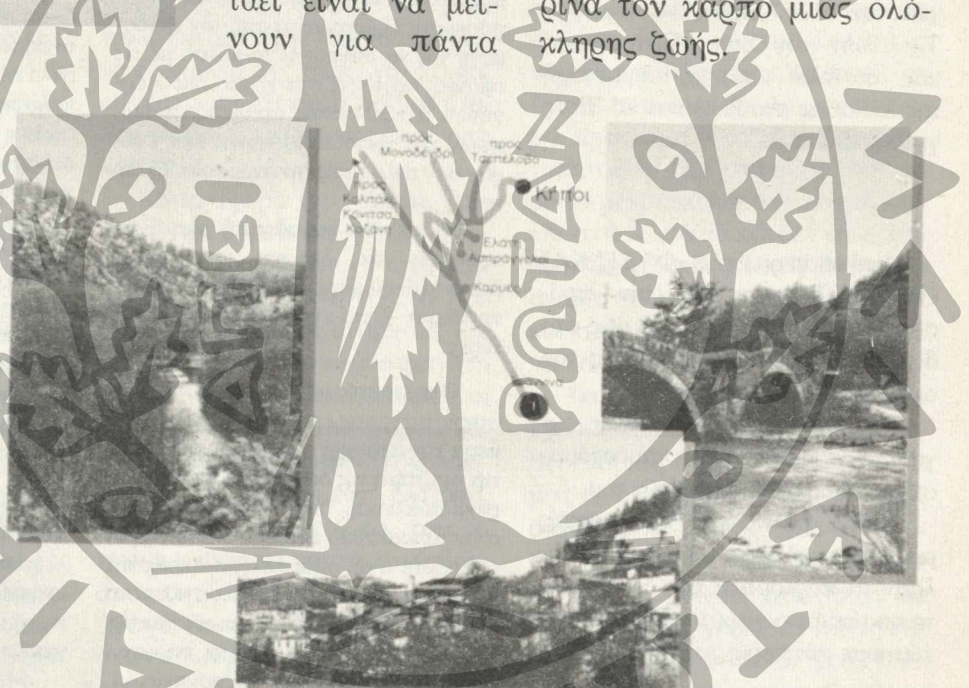
κλώνες πίσω, περιλαμβάνει το Λαογραφικό Μουσείο του κ. Αγάπιου Τόλη στους Κήπους Ζαγορίου.

Εκεί στην καρδιά των Ζαγοροχωριών είναι συγκεκριμένος όλος αυτός ο λόγος, που ευτυχώς δεν άφηκε, χάρις στην αγάπη, ο μεράκι και το πείσμα αν έλετε, ενός ανθρώπου που έχει αφιερώσει τη ζωή του, αυτό που λέμε διάσωση πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Σήμερα που οι αξίες και

σ' έναν άνθρωπο που αγαπάει τον τόπο και την παράδοση, αλλά στον ίδιο τον πολιτισμό μας και αυτό είναι δυστύχημα.

Και εξηγούμε. Τη στιγμή που η Πολιτεία διαθέτει κονδύλια δεξιά και αριστερά για ότι έχει σχέση (πολλές φορές χωρίς αντίκρισμα με τον πολιτισμό, τις τέχνες, τα

Ζητιάνος τους είπε πως αν κατέ-

Στάθης Βασδέκης

Τιμητική διάκριση στο Λάκη Χαλκιά

Σε ειδική εκδήλωση, που έγινε το τελευταίο 10ήμερο του περασμένου Γενάρη στην αίθουσα τελετών της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών με πρωτοβουλία της εφημερίδας «ΠΡΩΪΝΟΣ ΛΟΓΟΣ» των Ιωαννίνων, τιμήθηκε ιδιαίτερα ο εκλεκτός συμπατριώτης μας και μεγάλος καλλιτέχνης Λάκης Χαλκιάς για το δημιουργικό του έργο στην ελληνι-

Κατά την παρουσίαση του δίσκου. Από αριστερά: Ο Γιώργος Τζωρτζής, ο Θύμιος Καρακατσάνης, ο Γιάννης Κεϊσόγλου, ο Γιάννης Κακουλίδης, ο Βασίλης Νιτσιάκος και ο Λάκης Χαλκιάς.

κή μουσική. Στην εν λόγω εκδήλωση, την οργάνωση της οποίας είχε ο Γιαννιώτης δημοσιογράφος κ. Γ. Τζωρτζής, έγινε παρουσίαση του νέου δίσκου του καλλιτέχνη Λάκη Χαλκιά και μίλησαν με θερμά λόγια για τον Ηπειρώτη δημιουργό και το έργο του ο ποιητής και λογοτέχνης Γιάννης Κακουλίδης, ο ηθοποιός Θύμιος Καρακατσάνης, ο καθηγητής Λαογραφίας του Παν/μίου Ιωαννίνων κ. Βασ. Νιτσιάκος και ο δημοσιογράφος κ. Γιάννης Κεϊσόγλου. Την εκδήλωση έκλεισε ο τιμώμενος καλλιτέχνης, που τραγούδησε επιτυχίες του και δημοτικά τραγούδια.

Το Ζαγόρι αισθάνεται ιδιαίτερη χαρά, γιατί ο μεγάλος μας καλλιτέχνης Λάκης Χαλκιάς Ζαγορίσιος την καταγωγή.

Όπως θέλει να πιστεύει και ο ίδιος, που δεν έκρυψε τη συγκίνησή του, όταν επισκέφτηκε το χωριό της μητέρας του τη Βίτσα και στη συνέχεια το Μονοδένδρι, την μέρα που παραβρέθηκε στα Γιάννινα για την τιμητική εκδήλωση προς αυτόν.

Εκφράζουμε κι εμείς με τη σειρά μας τα θερμά μας συγχαρητήρια στον εκλεκτό συμπατριώτη μας για τις λαμπρές του επιδόσεις στη μουσική τέχνη και του ευχόμαστε πάντα υγεία και δύναμη.

Το «Ζ» μας

Τραγικός θάνατος συμπατριώτη μας

Στις 4 Μαρτίου, στην είσοδο του χωριού Φραγκάδες, αγροτικό μη-

Νέα από τον τόπο μας

χάνημα το οποίο προσπαθούσε να κινήσει σε παγωμένο κατηφορικό δρόμο ο Τσιγιάννης Αθανάσιος του Δημητρίου, 50 χρονών, κάτοικος Φραγκάδων, ξέφυγε από την πο-

Νέα Ζαγορίσια επιστήμονας

Η συμπατριώτισσά μας από την Ελάτη, Αριστέα Ιωάν. Θεοδώρου, αφού περάτωσε επιτυχώς τις σπουδές της, έλαβε από το Γεωργικό Πανεπιστήμιο Αθηνών το πτυχίο του Γεωπόνου στον Τομέα Βιομηχανίας Τροφίμων και Οινολογίας.

Το «Ζ» μας συγχαίρει τη νέα επιστήμονα και της εύχεται καλή σταδιοδρομία.

ρείά του και ανατράπηκε με αποτέλεσμα να καταπλακώσει τον άτυχο συμπατριώτη μας και να βρει έτσι τραγικό θάνατο.

«Βουτιά» θανάτου με Ι.Χ. σε χαράδρα

Στο 12ο χιλιόμετρο της εθνικής οδού Ιωαννίνων-Τρικάλων το ΙΧΕ αυτοκίνητο που οδηγούσε η Μαργαρίτα Ρογκότη συζ. Χρήστου, 64 χρόνων, από τα Γιάννινα, ξέφυγε από την πορεία του και κατακρημνίστηκε σε χαράδρα βάθους 80 μέτρων, με αποτέλεσμα να τραυματισθεί θανάσιμα η άτυχη 64χρονη, η οποία λίγες ώρες αργότερα υπέκυψε στα τραύματά της στο «Χατζηκώστα».

Έργα στην Κοινότητα Ασπραγγέλων

Στις 24 Απριλίου στα γραφεία της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων, γίνεται δημοπρασία για την ανάδειξη εργολάβου με σκοπό την εκτέλεση του έργου «Εκούσιος αναδασμός Ασπραγγέλων» (2η σειρά) προϋπολογισμού 70 εκατομ. δραχμών.

Έτσι και με αυτή τη φάση των εργασιών θα αξιοποιηθεί καλύτερα ο παραγωγικός κάμπος των Ασπραγγέλων.

Μπορεί ο επισκέπτης -έχοντας σαν βάση το ξενοδοχείο μας- γνωρίσει και τα υπόλοιπα Ζαγορίσια, από το Πάπιγκο, την Αγ. με τον Βοϊδομάτη, την Χαράδρα Βίκου, την Ξακουστή εκκλησία Νεγάδων, την Σαρακατσάνη, Στάνη στο Γυφτόκαμπο, μέχρι όμορφη Λάϊστα κ.ά.

Η αίθουσα του ξενοδοχείου μας, είναι κατάλληλη για δεξιώσεις και συνέδρια, καθώς είναι χωρητικότητας 300 και πλέον ατόμων. Θέλοντας να μας γνωρίσετε, προσφέρουμε έκπτωση στις 25% των δωματίων. Τιμές έκπτωσης τηλεφωνήστε μας. Σίγουρα καλό φαγητό και φιλική φιλοξενία θα βρείτε παντού. Κοντά μας όμως θα γνωρίσετε την Ζαγορίσια φιλοξενία, την οποία και την ζεστασιά που θα σας σεσε σαν στο σπίτι σας. Είμαστε σίγουροι ότι θα πετύχετε την διαμονή σας και απίστευτο ότι θα μας ξαναδώσετε Δουλεύουμε και με κοινότητα τουρισμό. Σας περιμένουμε. Τηλέφωνο 0653-81280 και 81295. Ο Δ/ντής: Βασίλειος Γ. Τσουμάνης

Η κοπή της πίτας της αδελφότητας Κουκουλιωτών

Με πρωτοβουλία των κ.κ. Αλίκη Τσόγκα και Παναγιώτη Αλ. Τσουμάνη, Αντιπροέδρου και Μέλους αντίστοιχα, της Αδελφότητας Κουκουλιωτών «ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΠΛΑΚΙΔΑΣ» πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 21 Ιανουαρίου 1996 η κοπή της Βασιλόπιτας. Παραβρέθηκαν τα περισσότερα από τα εγγεγραμμένα μέλη της Αδελφότητας που μένουν στην Αθήνα. Έξησαν για λίγες στιγμές ο ένα ζεστό περιβάλλον, μακριά βέβαια από το χωριό τους Κουκούλι και η σκέψη τους πτερούγιζε πάνω από το αγαπημένο τους χωριό.

Ας ευχηθούμε, όπως μελλοντικά να συναντηθούμε στο χωριό έστω και για λίγες μέρες όσο επιτρέπουν οι αυτοί οι οικογενειακές και επαγγελματικές τους υποχρεώσεις. Α.Κ.Λ.

Μια αξιόλογη τουριστική μονάδα στο Ζαγόρι

Αναλαμβάνοντας αυτό το μήνα την λειτουργία του Κοινοτικού Περιοτέρου Σκαμνελίου (Ξενοδοχείο-Εστιατόριο-Μπαρ) με όρεξη για δουλειά και μεράκι, σας προσκαλούμε να μας επισκεφθείτε και σας υποσχόμαστε ότι κοντά μας θα βρείτε: Παραδοσιακή Ζαγορίσια κου-

ζίνα: μπορείτε να γευθείτε καλό φαγητό της αρεσκείας σας, να δοκιμάσετε και το γλυκό τραχανά, τον πατάα, το πουλο και τη φασολάδα μας, από το αναμμένο τζάκι.

Για ποτό θα σας προτείνουμε κρασί και τσίπουρο παραγωγής μας, που συνοδεύονται με νόμους μεζέδες.

Οι τιμές του ξενοδοχείου του εστιατορίου είναι πολύ λογικές, τα δωμάτια είναι ζεστά και καθαρά, με ατομικό λουτρό. Το χωριό μας χτισμένο σε υψόμετρο 1150 μ. - που ο Θεός του έδωσε απλόχερα φυσικές ομορφίες και είναι πανέμορφο όλες τις χεές του χρόνου - πιστεύουμε ότι να το ιδανικότερο μέρος για διακοπές σας ή για μια ημερήσια εξόρμηση.

Κατέπληξαν με τις χορευτικές τους ικανότητες ο κος Φούσσας και η Γκογκώνη.

Αρκετά πλούσια και η λαχειοφόρος αγορά με πολύ ωραία δώρα που συγκεντρώσαν τα μέλη μας: Γεωργία Δούκα, Λέλα Δασκαλοπούλου, Μιχ. Ράπτης του Λεων. Ιωαν. Ούκας, Καλ. Δαλκαβούκη και Καρίνα Χριστοδούλου.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τους κατεσοβίτες Μιχάλη Ράπτη, Δυσέα Τόλογλου και τη Βελιστάνη στο Γυφτόκαμπο, μέχρι όμορφη Λάϊστα κ.ά.

Ενα διήμερο δωρεάν διαμονής και ξενοφών «Το Καπέσοβο» είναι πιο ωραίο δώρο θα μπορούσαμε να είχαμε!!

Το Δ.Σ. της αδελφότητας ευχαριστεί θερμά όλους όσους συμμετείχαν με κάθε τρόπο στην πραγματοποίηση αυτής της συνεισφοράς: μέλη, φίλους, επιχειρηματίες και μουσικούς.

Ευχόμαστε και του χρόνου!!! Για το Δ.Σ. της Αδελφότητας Γραμματέας Τόλογλου Ανδρέας

Τηλέφωνο 0653-81280 και 81295. Ο Δ/ντής: Βασίλειος Γ. Τσουμάνης

Υ.Γ. 1. Δουλεύουμε όλο το χρόνο, σε 24ωρη βάση. 2. Σκαμνελιώτες, στείλτε μας τις καλύτερες εντυπώσεις.

Σας περιμένουμε. Τηλέφωνο 0653-81280 και 81295.

Ο Δ/ντής: Βασίλειος Γ. Τσουμάνης

Υ.Γ. 1. Δουλεύουμε όλο το χρόνο, σε 24ωρη βάση. 2. Σκαμνελιώτες, στείλτε μας τις καλύτερες εντυπώσεις.

Ετήσια συνεστίαιση Αδελφότητας Καπεσοβιτών Αττικής

Στις 10 Φεβρουαρίου, η Αδελφότητα Καπεσοβιτών Αττικής πραγματοποίησε για 3η φορά τον ετήσιο χορό της μουσικής ταβέρνας «Τα πηλινά Γλυφάδα. Η συμμετοχή των μελών

λά και πολλών φίλων του χωριού μας ήταν μεγάλη.

Ωραία ατμόσφαιρα και πλούσιο γλέντι, που άρχισε με τη μουσική της ταβέρνας και συνεχίστηκε μετά τα μεσάνυχτα με το δημοτικό συγκρότημα του Βασίλη Δήμου και Γιώργου Καψάλη.

Τη συνεστίαιση τίμησαν με την παρουσία τους:

Ο βουλευτής της Ν.Δ. κ. Αντώνης Φούσσας, ο Πρόεδρος της Ενώσης Ζαγορισιών κ. Χριστόδουλος Χρόνης, ο Πρόεδρος της Ενώσης Αποδήμων Πατίγκου κ. Ν. Σίλης, ο κ. και η κ. Ιωάννη Δούκα με προσωπικό των Εκπ/ρίων και η κ. Χογκώνη Δ/ντρια της εφημερίδας Ηπειρωτικών Μέλων.

Κατέπληξαν με τις χορευτικές τους ικανότητες ο κος Φούσσας και η Γκογκώνη.

Αρκετά πλούσια και η λαχειοφόρος αγορά με πολύ ωραία δώρα που συγκεντρώσαν τα μέλη μας: Γεωργία Δούκα, Λέλα Δασκαλοπούλου, Μιχ. Ράπτης του Λεων. Ιωαν. Ούκας, Καλ. Δαλκαβούκη και Καρίνα Χριστοδούλου.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τους κατεσοβίτες Μιχάλη Ράπτη, Δυσέα Τόλογλου και τη Βελιστάνη στο Γυφτόκαμπο, μέχρι όμορφη Λάϊστα κ.ά.

Ενα διήμερο δωρεάν διαμονής και ξενοφών «Το Καπέσοβο» είναι πιο ωραίο δώρο θα μπορούσαμε να είχαμε!!

Το Δ.Σ. της αδελφότητας ευχαριστεί θερμά όλους όσους συμμετείχαν με κάθε τρόπο στην πραγματοποίηση αυτής της συνεισφοράς: μέλη, φίλους, επιχειρηματίες και μουσικούς.

Ευχόμαστε και του χρόνου!!! Για το Δ.Σ. της Αδελφότητας Γραμματέας Τόλογλου Ανδρέας

Τηλέφωνο 0653-81280 και 81295. Ο Δ/ντής: Βασίλειος Γ. Τσουμάνης

Υ.Γ. 1. Δουλεύουμε όλο το χρόνο, σε 24ωρη βάση. 2. Σκαμνελιώτες, στείλτε μας τις καλύτερες εντυπώσεις.

Ο Δ/ντής: Βασίλειος Γ. Τσουμάνης

Υ.Γ. 1. Δουλεύουμε όλο το χρόνο, σε 24ωρη βάση. 2. Σκαμνελιώτες, στείλτε μας τις καλύτερες εντυπώσεις.

Ετήσια συνεστίαιση Αδελφότητας Καπεσοβιτών Αττικής

Στις 10 Φεβρουαρίου, η Αδελφότητα Καπεσοβιτών Αττικής πραγματοποίησε για 3η φορά τον ετήσιο χορό της μουσικής ταβέρνας «Τα πηλινά Γλυφάδα. Η συμμετοχή των μελών

Νέα από τον τόπο μας

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

Έκφραση συγχαρητηρίων

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Καπεσοβιτών Αττικής συγχαίρει:

1) Τον Γιώργο Παπαγεωργίου για την προαγωγή του σε καθηγητή Α' βαθμίδας στη Φιλοσοφική Σχολή Ιωαννίνων και
2) Την Βαρζούκα Αλεξάνδρα - μέλος της - που αποφοίτησε από το Οικονομικό Παν/μιο Αθηνών και μάλιστα 2η κατά σειρά βαθμίας και εύχεται στον 1ο πάντα ψηλά και στη 2η καλή σταδιοδρομία!

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας

Ευχαριστήριο

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Καπεσοβιτών Αττικής ευχαριστεί θερμά το μέλος της και Ταμία Κατερίνα Χριστοδούλου για τη μεγάλη προσπάθεια που κατέβαλε για την έκδοση του ημερολογίου «ΤΟ ΚΑΠΕΣΟΒΟ 1996» (εξέδρεση υλικού - κείμενα - τίτλους - φωτ. κλπ.) που για 1η φορά εκδίδει η Αδελφότητα. Βέβαια σε τέτοιες προσπάθειες θα γίνουν και κάποια λάθη ή παραλείψεις, άλλωστε λάθη δεν κάνουν όταν δεν προσπαθείς. Στο μέλλον υποσχόμαστε καλύτερες εκδόσεις.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας

Επιστολές αναγνωστών μας

Ο κ. Γεώργιος Δανδάλης και η σύζυγός του Πιπίτσα από το Νιού Τζέρσεϊ τον ΗΠΑ μας γράφουν ότι «η εφημερίδα σας είναι η γέφυρα με την πατρίδα, την ξεκοκαλίζουμε και σας ευχαριστούμε πολύ».

Κι εμείς με τη σειρά μας τους ευχαριστούμε και τους στέλνουμε τους θερμούς μας πατριωτικούς χαιρετισμούς.

Η Συντακτική Επιτροπή

Διόρθωση

Στο προηγούμενο τεύχος του μηνός Μαρτίου και στη σελίδα 11 εκ παραδρομής δεν γράφτηκε το όνομα του επιστολογράφου από τον Ανθρακίτη Κώστα Σ. Σταμούλη. Ζητούμε συγγνώμη από τους αναγνώστες μας και την κατανόηση από τον συμπατριώτη μας κ. Κώστα Σταμούλη, του οποίου τη διαμαρτυρία θεωρούμε απόλυτα δικαιολογημένη.

Η Σ.Ε.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούμε θερμά όλους όσους μας στέλνουν κείμενά τους για δημοσίευση να είναι καθαρογραμμένα και στη μια μόνο όψη του κάθε φύλλου, γιατί έτσι διευκολύνεται καλύτερα η διαδικασία αντιγραφής τους στο τυπογραφείο.

Σε διαφορετική περίπτωση ενδέχεται να μη δημοσιευτεί ολοκληρωμένο το κείμενο.

Επίσης όσοι στέλνουν κοινωνικά να αναγράφουν σωστά τα ονόματα για να μη γίνονται λάθη.

Η Συντακτική Επιτροπή

Από τη λαϊκή θυμοσοφία

Μεσ' τα έμπα τ' Απριλίου
να ξυπνάς πριν του ηλίου
και όλον σου το καλοκαίρι
μη κοιμού το μεσημέρι.

Στρώμα πάντα σου φθινό
και λιγόφαγο το δείπνο
κι άμα ακούς τον πετεινό
το σταυρό σου και στον
ύπνο.

Κάλλιο γιώμα σου το βράδυ
λάχανα με δίχως λάδι,
και ρουχάκια φτωχικά,
παρά γρόσια δανεικά.

Μάη μήνα μη φυτεύσεις
Μάη μήνα μη στεφάνωθείς
Πρώτη μέρα μη δουλεύσεις
Σάββατο μη στολισθείς.

Ευχαριστήριο Επιστολή

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Ελαφοτόπου Ζαγορίου, εκτιμώντας την σπουδαιότητα της παρέμβασης, της προσωπικής φροντίδας και μερίμνας του Ηπειρώτη Δημάρχου Κηφισιάς κυρίου Κωνσταντίνου Τασούλα, μέσω του οποίου ο Κηφισιώτης επιχειρηματίας Σάκης Δανάλης ευγενώς προσέφερε 1.000.000 δρχ. προς το Λαογραφικό Μουσείο του χωριού, αισθάνεται την ανάγκη αλλά και την βαθύτατη υποχρέωση να εκφράσει τις άπειρες ευχαριστίες του, για την πολύτιμη συμβολή τους, τόσο προς την ανάπτυξη της Κοινότητας και του Ζαγορίου γενικότερα, όσο και προς τη διάσωση και διαφύλαξη της τοπικής παράδοσης σε καιρούς χαλεπούς για την πατρίδα και την ιστορία της.

Η προσφορά ποσού 1.000.000 δρχ. αποκτά μεγαλύτερη σημασία, γιατί συμπίπτει με τον χρόνο επέκτασης και εξάπλωσης του Μουσείου, στην δεύτερη αίθουσα και τις μεγάλες δαπάνες εγκαταστάσεώς του.

Συμπίπτει ακόμη με την ανάγκη συντήρησης των εκθεμάτων, αλλά και εμπλουτισμού με νέο εκθεσιακό υλικό, ώστε το Μουσείο να εκπληρώσει καλύτερα το σκοπό και το χρέος του προς το γένος και την παιδεία, επειδή κάθε αντικείμενο είναι εθνικό κειμήλιο αλλά και πολύτιμος κοινωνικός λίθος, απαραίτητο στήριγμα της εθνολογικής μας πορείας και μορφώσεως ιδιαίτερα των νέων.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο εκφράζοντας τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη προς την ευεργετική αυτή χειρονομία, αναγράφει τα ονόματα στο βιβλίο των χορηγών-επενδυτών του Μουσείου και τους προσκαλεί κατά το θέρος να επισκεφθούν το Μουσείο και το χωριό, να τους φιλοξενήσει στον ξενοφών τους, ώστε να διαπιστώσουν εκ του πλησίον το επιτελούμενο έργο και τη σημασία της προσφοράς τους.

Ο Πρόεδρος
της Κοινότητας
ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ
ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ

ΞΕΝΩΝΑΣ

«ΤΟ ΚΑΠΕΣΟΒΟ»

Πέτρος Φίτσιος

ΚΑΠΕΣΟΒΟ - ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Τηλ. 0653 - 51.347 - 48

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Η ρουμανική προπαγάνδα στο βιλαέτι Ιωαννίνων και στα βλαχόφωνα χωριά της Πίνδου

Τόμος Α' (μέσα 19ου αι. 1900), Ιωάννινα 1995, σελ 442+4 χάρτες

Η Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών φιλοξενεί στις εκδόσεις της την μελέτη της καθηγήτριας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων κυρίας Ελευθ. Νικολαΐδου (που έχει στο ενεργητικό της πληθώρα εργασιών για την Ήπειρο και την Αλβανία) για τους Βλάχους και το λεγόμενο ομώνυμο ζήτημα. Ασφαλώς η Εταιρεία έπραξε άριστα, γιατί τόσο η ποιότητα της εργασίας αποτελεί εγγύηση, αλλά και γιατί πρέπει να δοθεί τελική απάντηση σε ένα τέτοιο θέμα. Ο δέκατος ένατος αιώνας υπήρξε καθοριστικός για την εξέλιξη των εθνικών χειραφετήσεων αν και μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η διάλυση των αυτοκρατοριών, που τότε άρχισε ακόμη συνεχίζεται η ότι η Ευρώπη πάλι προσπαθεί να εισέλθει σε άλλα σχήματα ενοποίησης. Πάντως, τα νεοεμφανιζόμενα εθνικά κράτη δεν ήταν άμοιρα ιμπεριαλιστικών διαθέσεων και το ένα υπονόμει την ανεξαρτησία του άλλου. Έρμια των συμφερόντων των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών δυνάμεων, τα βαλκανικά κράτη ούτε προς ομοσπονδopoίηση προχώρησαν ούτε δημοκρατικά πολιτεύματα ασπάστηκαν αλλά και πολέμους υπεβλήθησαν, μη κατανοώντας ότι υπέσκαπταν την ίδια τους την εθνική αυτοτέλεια. Βέβαια, ήταν φυσιολογικό, κατά ένα βαθμό, να υπάρξουν τριγμοί και συγκρούσεις κατά τη διάλυση της πολυεθνικής οθωμανικής αυτοκρατορίας, αλλά και στο σημείο αυτό οι Μ. Δυνάμεις έπαιξαν τον ουσιαστικό παρεμβατικό τους ρόλο. Η μελέτη της Νικολαΐδου παρακολουθεί βήμα προς βήμα την πορεία του θέματος με σειρά χρονολογική. Στα μέσα του 19ου αι. παίρνει μορφή η προσπάθεια για πολιτική εκμετάλλευση των βλαχικών πληθυσμών και οι προπαγάν-

δες καλλιεργούν και προωθούν τα σχέδια τους. Υπάρχει πλήρης παραλληλισμός αλβανικού και βλαχικού πατριωτισμού από ξένες, εξωβαλκανικές, δυνάμεις, που είναι πάντα οι ίδιες. Η Ελλάδα πέρασε από τις φάσεις που και η Ιταλία γνώρισε ως το 1870, αλλά η χώρα μας δεν είχε την οικονομική υποδομή (ούτε την πολιτική των μικρών κρατών) των Ιταλών. Έτσι η γειτονική χώρα μπόρεσε να βρει συντομότερα την ταυτότητα των ορίων της, αλλά και να εξαγάγει τις βλέψεις της ηγεμονίας. Αν και επικεντρωμένο στην ρουμανική προπαγάνδα, το έργο της Νικολαΐδου προσφέρει τις διαστάσεις που το βλαχικό έλαβε στην (τοπική) ευρύτερη πολιτική, αλλά ποτέ δεν έφθασε σε επίπεδο όπως το αλβανικό. Είναι, πιστεύουμε, καθοριστικός ο ρόλος της Αυstro-ουγγαρίας, η οποία δεν επέτρεψε στη Ρουμανία να έχει πρωταγωνιστική ευχέρεια στα Βαλκάνια, όπως και δεν την άφησε να συνδεθεί επικίνδυνα με την Ιταλία. Όσο και αν φαίνεται ανασταλτικός ο αυstroουγγαρικός παράγοντας σε ορισμένες πλευρές, υπήρξε ωστόσο εξισορροπητικός απέναντι στον ιταλικό. Και σήμερα, στην αναταραχή που παρατηρείται στην περιοχή μας, είμαστε σκεπτικοί για τον αποτελεσματικό ή μακροπρόθεσμο προγραμματισμό της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Το κράτος μας έμεινε αρκετές φορές δέσμιος των πρώτων του ορίων, σε όραμα κυρίως, χωρίς να δυναθεί να αγκαλιάσει το μνημόνους του βορρά, επιλύοντας μεγάλους τα όσα προβλήματα με τους γείτονες. Το οικ. πατριαρχείο όσο και οι κατά περίπτωση υπηρεσίες του ελληνικού κράτους δεν έδωσαν την πρέπει σημα-

σία στις κοινότητες των ορθόδοξων της Βαλκανικής, ώστε να δημιουργηθούν αδιέξοδα, όπως από τον 16ο αιώνα αποσχίστηκαν οι επαρχίες της πολωνο-ουκρανίας εξαιτίας σφαλμάτων στο χειρισμό της κοινοτικής αυτονομίας. Η εργασία της Ελευθερίας Νικολαΐδου τεκμηριώνεται με

όλη την πλούσια βιβλιογραφία όπως και με την έρευνα πρωτότυπες πηγές, εσωτερικού και εξωτερικού. Αναμένοντας τον επόμενο τόμο ευχαριστούμε τον συγγραφέα, σε κάποια μορφή, η λήξη της να εκδοθεί και σε άλλη γλώσσα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΝΑΒΟΣ

Η Ηπειρωτική παροικία Θεσσαλονίκης θρήνη την απώλεια του Επαρχίου Νεολαίας της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης, Δημήτρη Κουνάβου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Η.Ε.Θ., με τα μέλη της Νεολαίας της Εστίας παρακολούθησαν τη νεκρώσιμο ακολουθία που εψάλλε στο Ιερό Ναό Γεννήσεως του Σωτήρος στην Θεσσαλονίκη την Παρασκευή 15 Φεβρουαρίου 1996, εξέφρασαν στην οικογένειά του τη θλίψη τους για την απώλεια και κατέθεσαν στεφάνι.

Τον αγαπητό σε όλους ευπατρίδη Δημήτρη Κουνάβο από το Βασιλικό Χωριό Ζαγορίου, αποχαιρέτησε ο πρόεδρος της Η.Ε.Θ. κ. Βασίλης Κουτιάς, ο οποίος αναφέρθηκε στο πολύπλευρο εθνικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, ανθρωπιστικό έργο του εν ενεργεία συμβούλου της ΗΕΘ, ο οποίος δεν πρόλαβε να υλοποιήσει τα όραματά και τις σκέψεις του για την ψωση της Ηπειρωτικής Ιδέας.

Ως ελάχιστο δείγμα τιμής και αναγνώρισης της προσφοράς του κατέθεσε στο ταμείο της ΗΕΘ το ποσό των 50.000 δραχμών υπέρ των απόρων ασθενών Βορειοηπειρωτών, και αποφασίστηκε εις ένδειξη τιμής να μη λειτουργήσουν τα χορευτικά τμήματα της Ηπειρωτικής Εστίας για ένα μήνα.

Οι Ηπειρώτες και Ηπειρώτισσες της Θεσσαλονίκης δέονται του πένθους όπως και την μεν ψυχήν του μεταστάσαντος κατατάζει μεταξύ των καίων εις δε τους οικείους του χαρίζει υγεία και μακροχρόνιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης

ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ

Εκείνο το πρωινό της Δευτέρας 4 Μαρτίου, σαν κεραυνός έπεσε εδώ στα Γιάννινα το θλιβερό μαντάτο του τραγικού θανάτου του αγαπητού μας Θανάση Τσιγιάννη. Ο άτυχος συγχωριανός μας προσπαθούσε να θέσει σε λειτουργία το αγροτικό αυτοκίνητό του στον δρόμο στην είσοδο του χωριού μας και ξεφεύγοντας από την πλατεία του, προσέκρουσε στον τοίχο του προαυλίου της Ευαγγελίστριας, με αποτέλεσμα να ανατραπεί και να τον τραυματίσει θανάσιμα.

Ο ξαφνικός χαμός του μας λύπησε πολύ, γιατί ήταν ακόμα νέος, χρησιμοποιήσιμος για το χωριό μας.

Ο Θανάσης είχε μεγάλη καρδιά. Υπήρξε εργατικότητα, φιλικότητα και αγωνίστηκε σκληρά από μικρό παιδί. Πάντα πρόθυμος και με μόγelo στα χείλη εξυπηρετούσε όποιον του ζητούσε τη δουλειά του. Μ' αυτήν κατόρθωσε να δημιουργήσει ένα ζηλευτό νοικοκυριό.

Αγαπητέ μας Θανάση, Φεύγοντας τόσο πρόωρα στα 52 σου χρόνια, αφήνεις ένα κενό στο χωριό μας. Μεγάλος ο πόνος, μεγάλη η λύπη για όλους μας πιο πολύ η θλίψη της γυναίκας σου, των παιδιών σου, της μητέρας σου και του αδελφού σου.

Ο Θεός ν' αναπαύσει την ψυχή σου κι ας ρίξει στις πονεμένες των δικών σου, βάλασμο παρηγοριάς.

Το χώμα του χωριού μας που σε σκεπάζει ας είναι ανάλογο άνοιξη που σε λίγες μέρες θα μας έρθει ας στολίσει τον τόπο σου αγριολούλουδά της.

Αιώνια σου η μνήμη.

Κοινωνικά

ΑΡΙΣΤΗ Θάνατοι

— Την 18/3/96 πέθανε και τάφηκε στην Αρίστη η Ερμιόνη Κ. Κύρκου.

— Πέθανε και τάφηκε στην Αρίστη την 21/2/96 η Ελένη Ι. Ζωΐδη. Θερμά συλλυπητήρια Στ. Συκιώτης

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ Θάνατοι

— Πέθανε στις 17 Μαρτίου ο Κωνσταντίνος Παπαντωνίου 87 ετών συνταξιούχος του ΙΚΑ. Στους οικείους του θερμά συλλυπητήρια.

Το «Ζ» μας

ΒΙΤΣΑ

Συγχαρητήρια

— Στον διακεκριμένο συνάδελφο, λόγοι, πολυγραφότατο συγγραφέα Γιάννη Νικολαΐδη, που τιμήθηκε επάξια με το βραβείο «Μελετών

του Νέου Ελληνισμού», από την Εταιρεία Ελληνικών Γραμμάτων, εκφράζω τα ολόθερμα συγχαρητήριά μου. Η Βίτσα καμαρώνει το ΑΕΙΟ τέκνο της.

Με εκτίμηση και πολλή αγάπη Δημήτριος Καρέτσος

Συλλυπητήρια

— Για το θάνατο του αγαπητού μας Αναστασίου Βαζάκα, συνταξιούχου οικονομικού υπαλλήλου, απευθύνουμε τα θερμά συλλυπητήριά μας στην οικογένειά του και στις οικογένειες των αδελφών του Μαίρη Γεωργιάδου και Φούλη Παντελή.

— Από το προηγούμενο φύλλο, μάθαμε για τον ξαφνικό θάνατο του Καπεσοβίτη Λάκη Στεργίου.

Μαντέλου-Βουλτζάτη Αγκαία Μασούρας Αλέκος Μασούρας Ιωάννης Μπαλατσός Ιωάννης Μπαλατσού Δημήτρα Νανόγλου Ανδρέας Νάσιος Κων/νος Ξάνθος Μιχαήλ Οικονόμου Ειρήνη Οικονόμου Κίμων Παπακώστας Χριστόφορος Παπανικολάου Δρόσος Παυλίδης Δημήτριος Ράπτη Μαρία Σακελλαρίδου-Τσιούρη Θεανώ Σίμου Ευλαλία Σουσιόπουλος Αναστάσιος Στάρρας Χαρίλαος Τζόκας Ιωάννης Τσιαμένου Αρτεμισία Τσίτος Γεώργιος Φωτιάδης Μιχαήλ Χαντέλης Βασίλειος Χρόνη Αριστέα Χρόνη-Παππά Μαρίκα Χρόνη Φαιναρέτη

Αρχιμανδρίτης Βασίλειος Βακάκης Πέτρος Βασιλά Ελένη Δαλαγγέλης Αγγελος Δαλκαβούλης Βασίλειος Δούβαλης Αναστάσιος Θεοδώρου Αγκαία Καναβέλης Αθανάσιος Κομπάρδος Δημήτριος Νικολαΐδης Θωμάς Παπαγεωργίου Ευθαλία Πισινέλης Γεώργιος Πολύζος Δημήτριος Ραΐση Αθηνά Τζιμόπουλος Δημήτριος Τζιμόπουλος Ελένη Τσέσης Π. Μιλτιάδης Τσιρώνης Λύσανδρος Χασιώτη Βασιλική

2.000 Τζαμπούρας Νικόλαος

ΣΗΜ. Οι μέσα σε παρένθεση αριθμοί δηλώνουν τα έτη πληρωμής.

Εκφράζουμε τα εγκάρδια συλλυπητήριά μας, στην χαροκαμένη μαμα του Γιούλια Στεργίου, στη θεία του Ελένη Βασιλά και στη βαρυσθενόουσα οικογένειά του Οικογένεια Δημητρίου Καρέτση

ΕΛΑΤΗ

Συγχαρητήρια

— Στην ανηψιά μας Αριστέα Θ. Θεοδώρου, που πήρε το πτυχίο του γεωπόνου (τομέας Βιομηχανίας Τροφίμων και Οινολογίας) θερμά συγχαρητήρια και καλή επαγγελματική αποκατάσταση. Οι θείοι της Σάββας-Βούλα

ΚΑΛΟΥΤΑ

Θάνατοι

— Άλλη μια καλοτάκτικη καρδιά σταμάτησε να χτυπάει απ' τις 17 του Μάρτη. Ο Αλέκος Ζιάκας, έπαψε πια να υπάρχει. Ευρισκόμενος στα Μέγαρα, όπου είχε πάει λίγες μέρες πριν μαζί με τη γυναίκα του Φιλομήλα για να δουν τα παιδιά και τ' αγγόνια τους, αρρώστησε ξαφνικά και μεταφέρθηκε επείγοντως στο Τζάνειο νοσοκομείο του Πειραιά, όπου άφησε την τελευταία του πνοή, σε ηλικία 77 ετών.

Ο Αλέκος μας, ήταν ένας φιλόσυχος και καλύτερος χωριανός, με

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

15.000 Σάρκας Άρης 10.000 Βολογιαννίδου-Λευτεριώτη Αγκαία Πίπας Στέλιος 7.000 Σβώλος Σάββας (2) 5.000 Βασίλης Θέλια Βούδας Θεόδωρος Γκρανής Απόστολος Δόνος Δημήτριος Ζηκοπούλου Αρτεμη Θεοδόστου Γ. Κων/νος Καζαντζή Γ. Γλυκερία Καππά-Βολιώτη Νινέτα Μητσιάδη Ελένη Μητσιάδης Ιωάννης Μίκου Ιφιγένεια ΜΟΣ Βρυσχωρίου Μπουκουγιάννη Ελένη Παγούνη-Μυστηροπούλου Μάγδα Παπακώστα-Φίλου Μαίρη Σβώλου Ασπασία Στουκίδης Δημήτριος Στουκίδης Χρυσόστομος Τζοβαΐρη Γ. Κυριακή Τσατσούλου Ανταλένα Τσοτρόπουλος Γεώργιος Χρηστίδου Λιλή 4.000 Βασίλης Νικόλαος

σημαντική προσφορά. Αγαπούσε το χωριό μας και ενδιαφερόταν γι' αυτό. Διετέλεσε για πολλά χρόνια Εκκλησιαστικός Επίτροπος, Πρόεδρος της Κοινότητας και Κοινοτικός Σύμβουλος. Επίσης υπήρξε εραίστος οικογενειάρχης και με τον ιδρώτα του μόνο, δημιούργησε ένα καλό νοικοκυριό.

Η κηδεία του έγινε την επομένη στη γενέτειρά του και με μεγάλη λύπη τον συνόδεψαν στην τελευταία του κατοικία συγγενείς, φίλοι, γνωστοί και πάρα πολύ χωριανό.

Ας είναι ανάλαφρο το χώμα που τον σκεπάζει και η μνήμη του να μείνει αιώνια.

Θ. Σ.

ΚΑΣΤΑΝΩΝΑΣ

Θάνατοι

— Στις 16 Μαρτίου πέθανε ο συμπατριώτης μας Νικόλαος Αρμενόπουλος σε ηλικία 82 ετών και ενταφιάστηκε στη γενέτειρά του τον Καστανώνα.

Το «Ζ» εκφράζει στους οικείους του τα θερμά του συλλυπητήρια.

ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ

Ευχαριστήριο

— Ευχαριστούμε θερμά, όλους όσους μας συμπαράσθηκαν στο βαρύτατο πένθος μας για το θάνατο των αγαπημένων μας μητέρας Φαίδρας και αδελφού μας Χριστοδούλου Τσαβαλί.

Οικογ. Γεωρ. Γκαγκοπούλου

ΜΑΝΑΣΣΗ

Θάνατοι

— Στις 14 Μαρτίου πέθανε στην Αθήνα όπου και κηδεύτηκε ο αξεχαστος σε όλους μας συγχωριανός μας Γιάννης Τζιτζής σε ηλικία 78 ετών.

Σε όλη του τη ζωή ο Γιάννης μας υπήρξε ένας εξαιρετος άνθρωπος και οικογενειάρχης, με πολλά ψυχικά χαρίσματα και αρετές. Όμως η μοίρα του τον κυνήγησε πολύ. Στον πόλεμο του '40 τραυματίστηκε σοβαρά στο πόδι του, μένοντας ανάπηρος σ' όλη του τη ζωή, απ' όπου έπαιρνε μια μικρή σύνταξη. Επίσης για τη συμμετοχή του στην Εθνική Αντίσταση, έμεινε για πολλά χρόνια αυτοεξόριστος στην Τασκένδη της Ρωσίας, λόγω των αριστέρων του πεποιθήσεων.

Στη σύζυγο και στα παιδιά του, εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Οικογ. Γεωρ. Καρρά

Εκφραση συλλυπητηρίων

Συγκλονισμένοι από τον τραγικό και αδόκητο θάνατο της Ρίτας συζύγου του συμπατριώτη και φίλου μας Χαρίτου Ρογκότη εκφράζουμε στον ίδιο και στα παιδιά του τα θερμά μας συλλυπητήρια και συμπαραστέκομαστε στο βαρύτατο πένθος τους.

Η Συντακτική Επιτροπή

Το ΖΑΓΟΡΙ μας - Σίνα 4, 454 45 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Για την εκπλήρωση των σκοπών του περιοδικού «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

— Οι κ.κ. Δημήτρης και Σπύρος Ρέκας, στη μνήμη του παππού τους Περικλή Ζωρδούμη, δάσκαλου από τα Άνω Πεδινά, δρχ. 20.000.

— Ανώνυμος, στη μνήμη του Αθανασίου Τσιγιάννη, δρχ. 5.000.

Η Σ.Ε. ευχαριστεί θερμά.

Προσφορές για τον καθαρισμό της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου Τσεπελόβου

1. Αικατερίνη Καπερώνη στη μνήμη Σταύρου Ιωαννίδη 20.000 δρχ.
2. Ανώνυμος κυρία 45.000 δρχ.
3. Μαριγώ σύζ. Ιωάννη Γιαννακού 20.000 δρχ.
4. Ευδοξία Δημητρίου Δούβαλη 30.000 δρχ.
5. Βικτωρία Σταύρου 30.000 δρχ.
6. Ελένης Δημητριάδου 40.000 δρχ.
7. Κων/νος Καπερώνης 50.000 δρχ.
8. Φρόσω Τσαβαλιά στη μνήμη της μητέρας της Φαίδρας και του αδερφού της Χριστοδούλου 25.000 δρχ.
9. Ευγενία Γιαννάκη 30.000 δρχ.
10. Φρόσω Θεοδώρου Τάγκα 50.000 δρχ.
11. Λαμπρινή Ακριβή 20.000 δρχ.
12. Ευριπίδης Γιαννακός 10.000 δρχ.
13. Αγγελική Χρήστου Δούβαλη 50.000 δρχ.
14. Γεωργία Φωτίου Βαγγελή 20.000 δρχ.
15. Ελένη σύζ. Δημητρίου Γιαννάκη στη μνήμη των γονέων της 100.000 δρχ.
16. Δημήτριος Γιαννάκης στη μνήμη Θωμά Τάγκα 10.000 δρχ.
17. Σοφία και Καίτη Βάντζου στη μνήμη του συζύγου και πατέρα Γεωργίου 200.000 δρχ.
18. Ευθύμιος και Κων/νος Ράπτης 100.000 δρχ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί

ΣΚΑΜΝΕΛΙ

Ευχαριστήριος Επιστολή προς τους Σκαμνελίτες

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Σκαμνελίου καθώς και εγώ προσωπικά ως ταμίας της επιτροπής, ευχαριστούμε θερμά, όσους προσέφεραν οικονομική ενίσχυση στην Ιερά Μονή της Αγίας Παρασκευής και ευχόμαστε να έχουν πάντα καλή υγεία και ευτυχία.

Η αξέπαινη αυτή και συγκινητική χειρονομία αποδεικνύει ότι υπάρχουν ακόμη και σήμερα άνθρωποι που αν και ζουν μακριά από τις ρίζες τους δεν ξεχνούν και ευαισθητοποιούνται από τις ανάγκες του χωριού τους, προσφέροντας ότι και όπως μπορεί ο καθένας.

Ελπίζουμε να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους και άλλοι συμπατριώτες μας, τιμώντας τον τόπο τους.

δρχ.
Ιομήνη Παπαχατζοπούλου 1.000.000
Αδελφές Γιαννακού Όλγα Ιππολύτη 70.000

Αριστοφάνης Τζιάσιος	60.000
Νικόλαος Τηλέμαχου Τζιάσιος	60.000
Αθανάσιος Σπυρ. Σουκοβέλος	70.000
Νικόλαος Σωτήρ. Νόνας	50.000
Γεώργιος Σοφίος	30.000
Μαργέτα Μαργιώλη	50.000
Μιχαήλ Γενάδιος	20.000
Κων/νος Θεοδοσίου Ιωάννης	20.000
Χαράλαμπος Τζιάσιος	15.000
Σούλα Διαμ. Σκλάβη	15.000
Ευνομία Δημ. Σκλάβη	50.000
Ευγενούλα Γεννάδιου Θεοδοσίου	10.000
Ανθούλα Γεννάδιου Τζαβάρη	10.000
Φρειδερίκη Τζούρδα	10.000
Λούτσαρη (οικογένεια)	10.000
Φρόσω Σουκοβέλου Κούσουρη	7.000
Αλίκη Νικολ. Λάππα	7.000
Χρυσόστομος Δούβλης	10.000
Κων/νος Κρουσταλίας	1.000
Ευάγγελος Μαργαρίτης	10.000
Όλγα Ν. Λάππα	5.000
Δριγκοπούλου Γιαννούλα	5.000
Νίτσα Τζιάσιου Πολυχρονιάδου	5.000
Ιφιγένεια Μίκου Δώδου	5.000
Λεωνίδας Παπικιώτης	5.000
Φρόσω Ραπτοπούλου	3.000
Νικόλαος Φραγκούλης	5.000
Μαρία Φούφα Τζιάσιου	5.000
Κων/νος Βαβ. Καρβούνης	5.000
Καθαράκης Αριστείδης	5.000
Φρειδερίκη Τσουμάνη	5.000
Πελαγία Σπυρ. Καρβούνη	5.000
Δασικός Συν/σμός Σκαμνελίου καθώς και οι αδελφοί Αχιλλέας και Παντελής Βαγγελή από το Τσεπέλοβο	Δωρεάν Ξυλεία

Ο ταμίας Αγίων Αποστόλων Σκαμνελίου
Απόστολος Σουκοβέλος

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

Προσφορές

Στη μνήμη της Ανδρονίκης Δαλκαβούκη και αντί στεφανίων στη σορό της, κατατέθηκαν στον Πολιτιστικό Σύλλογο Καπεσόβου «ΑΛΕΞΗΣ ΝΟΥΤΣΟΣ» τα παρακάτω ποσά:

Φιλομήλα Δαλκαβούκη 10.000 δρχ.

Βασίλειος Δαλκαβούκης 10.000 δρχ.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστεί.

Στη μνήμη του πρόωρα και αδικοχαμένου Καπεσοβίτη Λάκη Στεργίου πρόσφεραν στην Αδελφότητα τα παρακάτω ποσά:

Οικογ. Ορέστη Δούκα 10.000 δρχ.

Οικογ. Τόλογλου Οδυσσέα 5.000 δρχ.

Οικογ. Τόλογλου Ανδρέα 5.000 δρχ.

Το Δ.Σ. τους ευχαριστεί θερμά και εκφράζει στους οικείους τα θερμά του συλλυπητήρια.

Αδελφότητα Καπεσοβιτών Αττικής

Εκφράζουμε τις άπειρες ευχαριστίες

μας στον κ. Δημήτριο Θάνο, που διατηρεί

εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας στην Αμφι-

θέα Ιωαννίνων, ο οποίος επασημάνε δωρεάν το πολυκάντηλο του Αγίου Νικολάου, με την ίδια φροντίδα και τέχνη, που επασημάνασε και τα δυο μεγάλα μανουάλια, όλα αντικείμενα λατρείας σταλμένα απ' την Μόσχα το 1835.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή

ΕΛΑΤΗ

Ευχαριστήρια επιστολή των Ελατινών προς την συμπατριώτισσα κα Πέπη Τζίμα-Μίγκου

Αγαπητή μας Πέπη,

Εκ μέρους μας και εκ μέρους των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων της Κοινότητας και του Συλλόγου Ελάτης, σας ευχόμαστε πάντοτε υγεία και σας εκφράζουμε τα θερμά μας ευχαριστήρια για την ενίσχυση του αγαπημένου μας χωριού με το ποσό των 100.000 δραχμών.

Η χειρονομία σας αυτή μας συνεκίνησε, διότι όσο μακριά κι αν βρίσκεσθε, θυμάσθε πάντοτε τις ρίζες των προγόνων σας που σε καλές εποχές τόσα προσέφεραν στο χωριό μας.

Με φιλικούς και πατριωτικούς χαιρετισμούς

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας

Ορέστης Μπακάλης

Η Πρόεδρος του Συλλόγου

Τιτίκα Βέλλη-Δογορίτη

Δωρεά εις μνήμην

Στη μνήμη Αναστασίου Μ. Βαζάκα η σύζυγός του Βασιλική και η κόρη του Ιάνθη διέθεσαν στην Κοινότητα Ελάτης Ζαγορίου 20.000 δραχμές για την κατασκευή τοίχου αντιστηρίξεως προς την βρύση «Σπανού».

Ο Πρόεδρος εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια και τις ευχαριστίες του.

Συνέχεια εισφορών των Ελατινών για την ενίσχυση της Κοινότητας και του Συλλόγου β' Δόση.

1. Θεόφιλος Μπακάλης 50.000 δρχ.
2. Ορέστης Μπακάλης 30.000 δρχ.
3. Αλέκος Θεοδώρου 20.000 α' δόση

Η Κοινότητα και ο Εξωραϊστικός Σύλλογος ευχαριστούν θερμά.

ΝΕΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

1. Αδελφότητα Κουκουλιωτών «Ευγένιος Πλακίδας», Ιωάννινα.
2. Γιαννακός Δημήτριος, Ιωάννινα.
3. Λαδιάς Ευάγγελος, Μανοδένδρι.
4. Θεατρικό Εργαστήρι «Ήπειρος», Ιωάννινα.
5. Καραβίδας Αθανάσιος, Ιωάννινα.
6. Ματσόπουλος Νίκος, Ιωάννινα.
7. Μπιτχάβας Βασίλειος, Ιωάννινα.
8. Τζιόβας Θεοφάνης, Κάτω Πεδινά.
9. Τζιομάκας Ευάγγελος, Περιστέρι Αττικής.
10. Τσέστη Χρ. Αμαλία, Ιωάννινα.
11. Χαρίση Μαίρη, Ιωάννινα.

ΑΝΘΗ Π. ΚΑΜΤΣΙΚΑ

Δικηγόρος

(Από τους Ασπραγγέ-
λους Ζαγορίου)

Αιδίου 39, 2ος όροφος,
γρ. 11, Αθήνα
Τηλ. 3641.070, 6928.936

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ιδρυτής:

† ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

★

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

Σίνα 4 454 45 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 79286 - 74.000

FAX 79286

ΙΔΡΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

† ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ

† ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔ.

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΕΟΣ

ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Υπεύθυνος για το Νόμο:

ΑΠΟΣΤ. Κ. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ

Πρόεδρος Ι.Λ.Ε.Ζ.

Ν. Ζέρβα 2 - Ιωάννινα

Τηλ. 30170

★

Υπεύθυνος Ύλης:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΖΙΟΒΑΣ

Αργυρινών 16 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 27.105

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΒΥΡΩΝ

2. ΓΕΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

3. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ

4. ΚΥΡΙΑΖΗ ΚΑΛΛΥ

5. ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

6. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

7. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ ΘΑΝΑΣ.

8. ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

9. ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

10. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ:

Συνδρομές, εισφορές,

εμβάσματα:

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Σίνα 4 - Ιωάννινα 454 45

και Μυροπολείο

ΚΑΛΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗ

Λόρδου Βύρωνος 21

Ιωάννινα 45444.

Κατώτερη ετήσια

συνδρομή δρχ. 3.000

★

Τυπογραφεία:

Γ. ΔΟΥΒΑΛΗ

- Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ο.Ε.

28ης Οκτωβρίου 41

(Στοά Καμπέρη)

Τηλ. 20.544 - 27.845

Ιωάννινα 454 44

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Στο κέντρο του χωριού Φραγκάδες και σε περίοπτη θέση (άνωθεν κεντρικής πλατείας) πωλούνται δύο οικοπέδα, έκτασης 500 και 1.500 τ.μ. Πληροφορίες: για το πρώτο τηλ. 01-8964153 και 01-9815009, Αθήνα. Για το δεύτερο 0531-22263, 0531-28953 Κομοτηνή και 0653-51498 Φραγκάδες.

Επαγγελματική δραστηριότητα

Θεόδωρος Κων/νου Αγγελακόπουλος

Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Μελέτες, κατασκευές, άδειες οικοδομών

Ειδικός διακανονισμός για τους Ζαγορίσιους

Τηλ: 01-9815009